

॥ कोबातीर्थमंडन श्री महावीरस्वामिने नमः ॥

॥ अनंतलब्धिनिधान श्री गौतमस्वामिने नमः ॥

॥ गणधर भगवंत श्री सुधर्मस्वामिने नमः ॥

॥ योगनिष्ठ आचार्य श्रीमद् बुद्धिसागरसूरीश्वरेभ्यो नमः ॥

॥ चारित्रचूडामणि आचार्य श्रीमद् कैलाससागरसूरीश्वरेभ्यो नमः ॥

आचार्य श्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर

पुनितप्रेरणा व आशीर्वाद

राष्ट्रसंत श्रुतोद्धारक आचार्यदेव श्रीमत् पद्मसागरसूरीश्वरजी म. सा.

जैन मुद्रित ग्रंथ स्केनिंग प्रकल्प

ग्रंथांक : १

श्री महावीर जैन आराधना केन्द्र

आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
कोबा, गांधीनगर-श्री महावीर जैन आराधना केन्द्र
आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
कोबा, गांधीनगर-३८२००७ (गुजरात)
(079) 23276252, 23276204
फेक्स : 23276249

Websiet : www.kobatirth.org

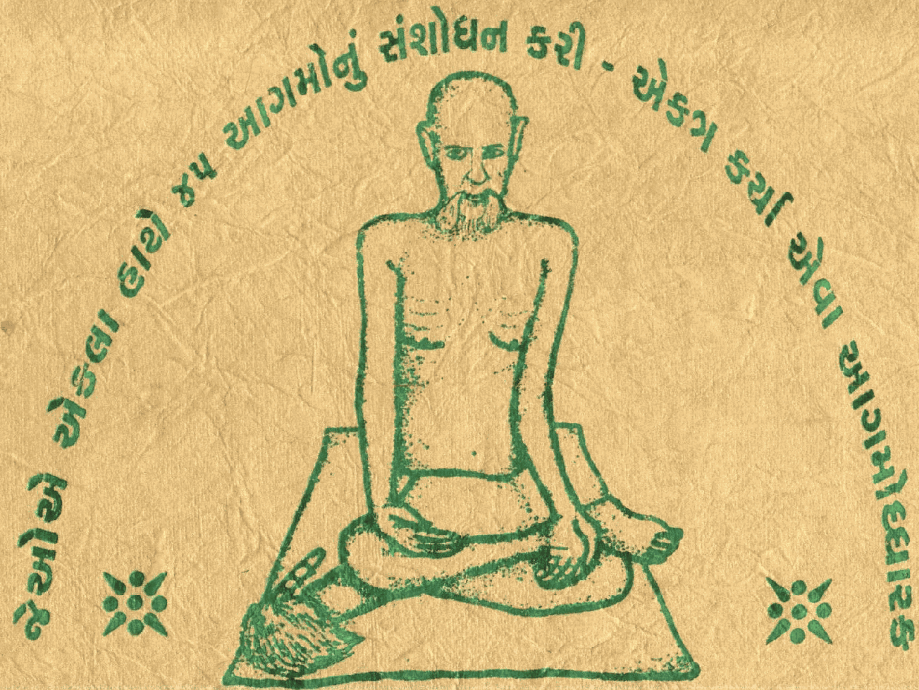
Email : Kendra@kobatirth.org

शहर शाखा

आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
शहर शाखा
आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
त्रण बंगला, टोलकनगर
परिवार डाइनिंग हॉल की गली में
पालडी, अहमदाबाद - ३८०००७
(079) 26582355

p 14027

॥ श्री निशीथ सूत्रम् ॥

પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી આનંદસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા.ના ચરણે શત્ શત્ વંદન...

देवसूरतपागच्छसमाचारीसंरक्षक-सुविहितसिद्धांतपालक
 बहुश्रुतोपासक-गीतार्थ-चारित्रचूडामणि-आगमोद्धारक पूज्यपादआचार्यदेवेश
 श्रीआनंदसागरसूरीश्वरजीमहाराजा संशोधित-संपादित ४५आगमेषु

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

♦ आलेखन कार्य - प्रेरक - वाहक: ♦

प्रवचन प्रभावक पू. आ. श्री हेमचन्द्रसागरसूरिजी म.सा. शिष्यरत्न पू. गणिवर्य श्री पूर्णचन्द्रसागरजी म.सा.

♦ आलेखन कार्य वाहक संस्था ♦

पूज्यपाद सागरजी महाराजा संस्थापित जैनानंद पुस्तकालय - सुरत

आलेखन कार्ये किंचित् संस्मरणाणि

* आलेखन कार्ये आशीवृष्टिकारका :

पू. गच्छा. आ. श्री सूर्योदयसागर सूरेश्वरजी म.सा.

पू. आ. श्री. नरेन्द्रसागर सूरेश्वरजी म.सा.

पू. आ. श्री अशोकसागर सूरिजी म.सा.

पू. आ. श्री जिनचन्द्रसागर सूरिजी म.सा.

पू. आ. श्री हेमचन्द्रसागर सूरिजी म.सा.

* आलेखन कार्ये केचित् मार्गदर्शका :

पू. आ. श्री दोलतसागर सूरिजी म.सा.

पू. पं. श्री हर्षसागरजी म.सा.

पू. गणीश्री सागरचन्द्रसागरजी म.सा.

पू. गणी श्री नयचन्द्रसागरजी म.सा.

पू. गणी श्री अक्षयचन्द्रसागरजी म.सा.

पू. मुनि श्री लब्धिचन्द्रसागरजी म.सा.

माहिती दर्शक पत्र

■ आलेखन कार्ये सहयोग प्रदाता :

मुनिश्री आगमचन्द्रसागरजी म.सा.

श्राद्धगुण संपन्न श्री नरेन्द्रभाई मुक्तिलाल महेता (सूर्यगामवाला)

■ प्रथम संस्करण - सं. २०६१, का. सु.५.

■ कृति - २५०

■ कोऽधिकारी...?- श्रुत भाण्डागारं श्रमण प्रधान चतुर्विध संघाश्च

■ संग्राहकालय - जैनानंद पुस्तकालय, गोपीपुरा, सुरत।

■ व्यवस्थापका :

श्री उषाकांतभाई झवेरी- श्री नरेशभाई मद्रासी-श्री श्रेयस के. मर्चन्ट

■ आवास : निशा-१ १ले माले ,गोपीपुरा, काजीनुं मेदान,
तीनबत्ती, सुरत. दूरभाष - २५९८३२६(०२६१)

■ मुद्रण कार्यवाहक

श्री सुरेश डी. शाह (हेष्मा)-सुरत।

संपादक श्री

॥ પ્રાક્-કથન ॥

॥ કત્થ અમ્હારિસા પાળી દુષમા-દોષ દુષિયા, હા; અણાહા કહં હૂન્તા...! ન હૂન્તો જડ્ઝિજિનાગમો ॥

દુષ્મકાળે જિનાગમ-જિન પ્રતિમા ભવિયણ કું આધારા...!!

ભવાટવીમાં ભ્રમિત પ્રાણીને ભીમ મહાટવીમાંથી બહાર લાવનાર મિથ્યાત્વરૂપ અંધકારમાંથી પ્રકાશ તરફ ગતિ કરાવનાર શ્રુતજ્ઞાનની મહત્તા અદ્વિતીય કક્ષાની છે. શ્રુતજ્ઞાનનો મહીમા પરમ મનનીય અને માનનીય હોવાના કારણે પ્રભુ શાસનમાં પરમ આધાર ભૂત કરણ તરીકે ગણના કરી છે. આગમએ વીર પ્રભુની વાણી સ્વરૂપ છે.

આગમોની રચના કાળ :- પ્રભુ મહાવીર સ્વામીના શાસનની અપેક્ષાએ વીર નિર્વાણ સંવત પૂર્વે ૨૯, વિક્રમ સંવત પૂર્વે ૪૯૯ વર્ષે વૈશાખ સુદ એકાદશી દિને તારક તીર્થકર પ્રભુ મહાવીર દેવની ત્રિપદીને પામી આઘ ગણધર અનંતલબ્ધિ નિધાન શ્રી ઈન્દ્રભૂતિ (ગૌતમસ્વામીજી) આદિ એકાદશ ગણધરોએ આગમોની રચના કરી તેજ ક્ષણે પ્રભુએ તેની યથાર્થતા-ગણાનુજ્ઞા-શાસનાનુજ્ઞા આદિના વાસકેપથી જાહેર કરી.

ગણધર ભગવંતના શિષ્યો-મુનિઓએ યથાયોગ્યતાનુંસાર શિષ્ય-પ્રશિષ્યાદિ પરિવારને વિનયપૂર્વક શાસ્ત્ર નિર્દિષ્ટ વિધિ-મર્યાદા પૂર્વક ગુરૂ પાસેથી મુખપાઠ રીતે દ્વાદશાંગીનો અભ્યાસ કરતા હતાં, લખીને કે લખેલ પુસ્તકો દ્વારા ભણવા અંગે તત્કાળે પરંપરા ન હતી.

પ્રથમ વાચના :- વીર પ્રભુના નિર્વાણબાદ તેમની પટ્ટ પરંપરામાં પાંચમા કેવલી તરીકે પ્રસિધ્ધ શ્રી ભદ્રબાહુ સ્વામીજીના સમયમાં વિષમકાલના બલના પ્રભાવે ભયંકર બાર વર્ષીય દુકાલ પડ્યો સાધુઓ અનુકૂળતા મુજબ વેર વિખેર થયાં, સાથો સાથ વીર નિ. સં. ૧૫૫ લગભગમાં નંદવંશના સામ્રાજ્યનો પલટો થયો, દેશમાં ભયંકર આંધી વ્યાપી, જૈન શ્રમણોના વિહારના કેન્દ્રરૂપ મગધદેશની

॥ પ્રાક્-કથન ॥

૧

સંપાદક શ્રી

રાજધાની પટણા અને પંજાબ વચ્ચેના પ્રદેશો ભીષણ પરિસ્થિતિમાં મૂકાયા, શ્રમણ સમુદાયના વિખરાઈ જવાથી આગમોનું પઠન-પાઠન ખુબ જ અવ્યવસ્થિત થયું, જ્ઞાની પુરુષોમાંથી કેટલાયે સ્વર્ગે પધાર્યા, મુખપાઠની પધ્ધતિ પર એક જબરદસ્ત ધક્કો લાગ્યો પરિસ્થિતિને સુધારવા વીર નિ. સં.-૧૬૦ લગભગમાં પાટલીપુત્ર નગરે (પટના-બિહાર) શ્રી સ્થુલભદ્ર સ્વામીની અધ્યક્ષતામાં શ્રમણસંઘ એકત્રિત થયો, ગીતાર્થોની સલાહ મુજબ દ્વાદશાંગીની સંકલના વ્યવસ્થિત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, પ્રાયઃ આ પ્રથમ આગમ વાચના થઈ તેનું નામ ‘ શ્રી દ્વાદશાંગ-શ્રુતસંકલન’ નામે પંકાયાનો ઈતિહાસ મળે છે.

દ્વિતીય વાચના :- તેમના પછી જિનકલ્પીના અભ્યાસક આર્ય મહાગિરીજીના ગુરુ ભ્રાતા પૂ. આ. શ્રી આર્ય સુહસ્તિ સૂરિ પ્રતિબોધિત પ્રભુ શાસનના ચરમ ભક્ત સમ્રાટ સંપ્રતિએ ઉજ્જૈનમાં આર્ય સુહસ્તિ મ. ને વિનંતી કરી તેમના સાનિધ્યમાં વીર નિ. સં. ૨૪૫ થી ૨૮૧ના વર્ષોમાં જિનાગામની સાયવણી સુરક્ષિત રહે તેવા યથાર્થ પ્રયાસો કર્યા, પઠન-પાઠનની વ્યવસ્થામાં આવેલી ખામીને દૂર કરી જેથી આ બીજી વાચનાનું નામ ‘ આગમ સંરક્ષણ વાંચના’ દૃષ્ટિ ગોચર થાય છે.

તૃતીય વાચના :- મૌર્ય રાજવંશીઓનો સેનાપતિ પુષ્યમિત્રે રાજદ્રોહ કરી રાજા બન્યો ધર્માધ બનેલા સમ્રાટ સંપ્રતિની શાસન પ્રભાવનાને નામ શેષ કરવા તેણે જૈન શ્રમણો તથા બૌદ્ધ શ્રમણોના શિરચ્છેદ કરાવી કાળો કેર વર્તાવ્યો, સાધુઓ પ્રાણ રક્ષાર્થે કલિંગ દેશ તરફ ચાલ્યા ગયા, કલિંગાધિપતિ મહામેઘવાહન ખારવેલ મહારાજા પરમ જૈન હતાં. આ પ્રમાણે પ્રાણ બચાવવાની વ્યથામાં જિનાલયો તથા, આગમ પઠન-પાઠનની વ્યવસ્થાને જબરદસ્ત હાની થવા પામી, કલિંગ દેશના રાજા ભિક્ષુરાય ખારવેલે તેનો પરાજય કરી ફરી જીવંત કરવા પ્રયાસ કર્યો વીર નિ. સં. ૩૦૦ થી ૩૩૦ સુધીના મધ્યાહ્ન કાલમાં મુનિ સમ્મેલનમાં જિનકલ્પિની તુલના કરનાર પૂ.આ. મહાગિરીના શિષ્યો-પ્રશિષ્યો આ. બલિસ્સહ સૂ.મ. આ. દેવાચાર્ય, આ. ધર્મસેન વિગેરે ૨૦૦ શ્રમણો, આ. સુસ્થિત સૂરિ વગેરે સ્થવિર કલ્પિ ૩૦૦ શ્રમણો, આર્યા પોઈણી વિગેરે ૩૦૦ શ્રમણીઓ, સીવંદ, ચૂર્ણક, સેલગ વગેરે ૭૦૦ શ્રાવકો અને પૂર્ણ મિત્રાહિ ૭૦૦ શ્રાવિકા દ્વારા ત્રીજી આગમ

વાયનામાં અગિયાર અંગો અને દશ પૂર્વોના પાઠોને વ્યવસ્થિત કરવામાં આવ્યા.

ચતુર્થ વાચના :- કાલાધિન અંતિમ દશપૂર્વધર, બાલ વૈરાગી, અનુપમ સંવેગી શ્રી વજ્રસ્વામીએ અંતિમ સમયે સ્વ પટ્ટધર શ્રીવજ્રસેન સૂ.મ.ને ભયંકર દુકાલના ચરમ સમયની જાણમાં 'લાખ સોનેયા આપીને એક હાંડી ભાતની ચડશે તેના બીજા દિવસથી સુકાલ થશે' આ વાત જણાવી આવો ભયંકર દુકાલ વીર નિ. સં. ૫૮૦ થી ઉત્તર ભારતમાં વ્યાપ્ત થયો. જેમાં ગણો-કુલો-વાચકવંશો માત્ર નામશેષ થઈ ગયા. આગમ વારસો ટકાવનાર મુનિપુંગવોની સંખ્યા જૂજ થઈ ગઈ કાળ-બળ ક્ષયે ધારણા શક્તિની અનુકૂલતા પ્રમાણે પણ જો આગમનું સંકલન કરવામાં નહીં આવે તો રહ્યા સાધુઓ પણ રહેલા આગમના વારસાને સાચવવા સમર્થ ન નિવડી શકે માટે ભવિષ્યના અલ્પશક્તિવાળા પણ મેઘાવી સાધુઓને રાખવામાં વિષયાનુસંધાન દ્વારા સુગમતા સાંપડે તેથી સમકાલીન અન્ય પ્રભાવક આચાર્યોની સંમતિ લઈ શ્રી આર્યરક્ષિત સૂરિ મ. ચાર અનુયોગની વ્યવસ્થા કરી. આગમોને ચિરંજીવ બનાવ્યા વીર નિ. સં. ૫૮૨ લગભગમાં દશપુર (મંદસૌર) (માલવા) નગરે ચોથી વાચના થઈ.

પંચમ વાચના :- વીર સં. ૮૩૦ થી ૮૪૦ લગભગમાં પૂ. આ. સ્કંદિલ સૂરિએ ઉત્તરાપથના મુનિઓને મથુરામાં તથા નાગેન્દ્રવંશીય પરમ પ્રભાવક શ્રી હિમવંત ક્ષમા શ્રમણના શિષ્ય આ. શ્રી નાગાર્જુન સૂરિએ દક્ષિણાપથના મુનિઓને વલભીમાં આગમોની સંકલના કરવા એકઠા થયા કીંતુ તે સમયની દેશગત અંધાધુંધીના કારણે એક જ સાથે ભિન્ન-ભિન્ન સ્થળે આગમવાચનાઓ કરી ભવિષ્યમાં માથુરી અને વલભીવાચનાઓના પાઠ ભેદોનું સમન્વય સહજ થઈ જશે આ હેતુપૂર્વક પાંચમી વાચના કરી.

ષષ્ઠી વાચના :- તેજ ભાવનાઓ અનુસાર માથુરી વાચનાના વારસદાર આ. શ્રી દેવર્દિગણી ક્ષમાશ્રમણે તથા વલભીવાચનાના વારસદાર આ. શ્રી કાલક સૂરિએ ભેગા મળી. શ્રમણ સંઘને એકત્રિત કરી, કાલકમે વિણસી જતા આગમના ખજાનાને સ્થાયી બનાવવાના શુભ આશયથી શ્રી શત્રુંજ્યાધિષ્ઠાયક શ્રી કપર્દીયક્ષ આદિ દેવીક સહાયકથી ૫૦૦ આચાર્યાદિઓએ મળી વલભીપુર(વળા સૌરાષ્ટ્ર)માં

પુસ્તકા૩૬ રૂપ આગમ વાચના કરી, આ વાચનામાં ચોરાશી આગમોનું વ્યવસ્થિત સંકલન તાડપત્રના પાના ઉપર લિપિબધ્ધ કરી આગમોને પુસ્તકા૩૬ કરવાનું કાર્ય સાધુ ભગવંતોએ કર્યું. તેમજ અન્ય મહત્વના ગ્રંથોનું પુસ્તકાલેખન કાર્ય થયેલ, ત્યારબાદ સાધુ સત્યમિત્ર સ્વર્ગે ગયા અને વીર નિ. સં. ૧૦૦૦માં વર્ષે પૂર્વજ્ઞાનનો વિચ્છેદ થયો તેમ મનાય છે.

પ્રભુવીરના શાસનમાં ઉપરોક્ત ‘છ’ વાચનાઓના માધ્યમે ૧૦૦૦ વર્ષના ગાળામાં થયેલ શ્રુતોધ્ધારનો ઇતિહાસ મોજૂદ છે. ત્યાર પછી ૧૫૦૦ વર્ષ સુધી આગમ વાચનાનો કે શ્રુતોધ્ધારનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી મળતો.

તેમજ વિષમકાળના પ્રભાવથી ૧૦મી સદીની સમાપ્તિ કાળથી શિથિલાચારની વૃદ્ધિ થવાથી આગમિક જ્ઞાનની પરંપરા સુવિહિત ગીતાર્થ, આચાર સંપન્ન શ્રમણોના હાથમાં રહી નહીં પરિણામે હસ્તલિખિત પ્રતોમાં રહેલ આગમો અધિકારીને પણ મળવા દુર્લભ બન્યા.

છેવટે વીસમી સદીના ઉત્તરાર્ધના પ્રારંભકાળે સુવિહિત સંવેગી સાધુઓમાં આચાર નિષ્ઠા, વિશિષ્ટ વૈરાગ્યની પ્રબલ ભૂમિકા આદિ સુદૃઢ હોવા છતાંય આ બધાને ટકાવવા માટેના જરૂરી સંજોગો ન મળતાં આગમિક જ્ઞાનની માત્રા પઠન-પાઠનની શાસ્ત્રીય પરંપરા સુરક્ષિત ન રહી શકવાના કારણે ખુબ જ અલ્પ માત્રામાં રહેવા પામી

આવા અવસરે શ્રમણસંઘની ૧૮ પ્રસિધ્ધ શાખાઓમાં વધુ પ્રભાવશાળી ‘સાગરશાખા’ના અદ્વિતીય પ્રતિભા સંપન્ન પ્રૌઢધીષણશાલી અનેકવાદો કરી તપાગચ્છની વિજય પતાકા ફેલાવનાર પૂ. મુનિરાજ શ્રી ઝવેરસાગરજી. મ.ના. એક માત્ર શિષ્ય નવ માસના ટૂંકા ગાળાનો જ ગુરુ સહવાસ છતાં પૂર્વજન્મની આરાધનાના બળે એકલે હાથે ન્યાય-વ્યાકરણ, આગમટીકા આદિ અનેક સાધના ગ્રંથોનું અગાધ વિદ્વત્તા પૂર્ણ જ્ઞાન મેળવી પૂ. ગુરુદેવ શ્રી ઝવેરસાગરજી મ.ની આગમોની પારદૃશ્યતાના વારસાને તે ગુરુદેવશ્રીના અન્તિમ સમયના “ આગમો કા અધ્યાસ બરોબર કરના ” શબ્દ પાછળ રહેલ ઉંડા અંતરના આશિષના બળે આગમિક તલસ્પર્શી અગાધ માર્મિક જ્ઞાન આપ મેળે મેળવી વીર નિ. સં. ૨૪૪૦ વિ.સં. ૧૯૭૦માં કો’ક મંગલ ચોઘડીએ જિનશાસનના એક મહાન ધુરંધર સમર્થક પ્રભાવક શાસ્ત્રોના પારગામી

આચાર્યભગવંતો વર્ષો જૂની શ્રમણસંઘની ફરજ અને જવાબદારી રૂપ આગમોના અણમોલ વારસાને સુરક્ષીત રાખવાના પ્રશ્ને ફરીથી ઉપસ્થિત કરી.

રાજ્યદ્વારી ઉપદ્રવો, ધર્માધ ઝનૂન, બ્રિટીશ હકૂમત, જનતામાં ફેલાયેલ કાન્તિકારી વિચારધારા, પશ્ચાત્ય કેળવણીના સંસ્કાર આદિ સંઘર્ષ કાળમાં પુસ્તકો પ્રતો મેળવવી અતિકઠીન હતી તે સમયે જુદા જુદા ખૂણે રહેલી હસ્તપ્રત-તાડપત્ર આદિ પરથી સંશોધન કરી જાત મહેનતે પ્રેસકોપીથી માંડીને સુધારવા સુધીની સંપૂર્ણ દેખરેખ જવાબદારીથી આગમ ગ્રંથોની ભર્યાદિત પ્રતિઓ છપાવી સામુદાયિક વાચનાઓ વિ. સં. ૧૯૭૧થી ૧૯૭૭ સુધીમાં પાટણ-કપડવંજ-અમદાવાદ-સુરત આદિ ક્ષેત્રોમાં છ-છ મહીનાની વાચનાઓ ગોઠવી સેંકડો સાધુ-સાધ્વીઓને આગમોને વાંચવાની પરિપાટી આદિનો સંપૂર્ણ ખ્યાલ કરાવ્યો સાત સામુદાયિક વાચનાઓમાં ૨૬ ગ્રંથો વાંચ્યા તેમાં લગભગ ૨,૩૩,૨૦૦ શ્લોકની વાચના આપી તથા આગમ દિવાકર પૂ. મુનિશ્રીપુણ્યવિજયજી મ. આદિને પણ આ ક્ષેત્રે આગળ વધવા અંગૂલ નિર્દેશ કરી આ મહાપુરુષે શ્રુત સરિતાને ધોધમાર વહેતી કરી છે.

આ મહાપુરુષ તે પ્રાતઃ સ્મરણીય ગુજરાત-માલવા-રાજસ્થાન-બંગાલ-બિહાર આદિ અનેક ક્ષેત્ર સંઘો તથા સુરત સંઘના આમૂલચૂલ ઉપકારી, આગમોધ્ધારક ધ્યાનસ્થ સ્વર્ગસ્થ પ.પૂ. આચાર્યશ્રી આનંદસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજ જેઓ ‘ પૂ. સાગરજી મ.’ ના લાડીલા, હૂલામણા નામથી પણ પ્રસિદ્ધ હતાં તેમના જ સંશોધિત આગમો અમને પ્રતાકારે પુર્ન મુદ્રિત કરાવવાનો લાભ પ્રાપ્ત થયો છે. તા.ક. વર્તમાન કાળે ગ્રંથો, શાસ્ત્રો, સુવિહિત ગીતાર્થ આચાર્ય ભગવંતો, ઈતિહાસકારો પાસેથી પ્રાપ્ત થતી માહિતી અનુસાર વીર નિર્વાણના ૧૦૦૦ વર્ષમાં છ-છ વાચના-સંકલન બાદ ૧૫૦૦ વર્ષ સુધીમાં આવું કોઈ કાર્ય થયેલ જણાતું નથી ત્યાર બાદ એકલા હાથે આપ બળે સૌ પ્રથમ આગમ ઉધ્ધારના ભગીરથ કાર્યને કરનાર ગુરૂદેવને કોટી-કોટી વંદના...

॥ श्री निशीथसूत्र ॥

‘भाष्ये पीठिकागाथाः ४८६ प्रक्षिप्ताः १०’ जे भिक्खू हत्थकम्भं करेइ करंतं वा साइज्जइ ‘५५१’ । १ । जे भिक्खू अङ्गादाणं कट्ठेण वा कलिञ्चेण वा सलागाए वा संचालइ संचालंतं सा० ‘५८६’ । २ । जे० संबाहेज्ज वा पलिमहेज्ज वा संबाहंतं वा पलिमदंतं वा सा० । ३ । जे० तेलेण वा घएण वा घसाए वा नवणीएण वा अब्भंगेज्ज वा मक्खेज्ज वा अब्भंगंतं मक्खंतं वा सा० । ४ । जे० कक्केण वा लोद्धेण वा पउमचुण्णेण वा ण्हाणेण वा सिणाणेण वा चुण्णेहि वा वण्णेहि वा उव्वट्ठेइ वा परिवट्ठेइ वा उव्वट्तं वा परिवट्तं वा सा० । ५ । जे० सीओदगवियडेण वा उसिणोदगवियडेण वा उच्छोलेज्ज वा पघोएज्ज वा उच्छोलंतं वा पघोवंतं वा सा० । ६ । जे० निच्छल्लेइ वा निच्छल्लंतं वा सा० । ७ । जे० जिग्घइ जिग्घंतं वा सा० ‘५९०’ । ८ । जे० अन्नयरंसि अचित्तंसि सोयंसि अणुपवेसेत्ता सुक्कपोग्गले निग्घायइ निग्घायंतं वा सा० ‘६०३’ । ९ । जे भिक्खू सचित्तपइट्ठियं गंधं जिग्घइ जिग्घंतं वा सा० ‘६०८’ । १० । जे भिक्खू पयमगं वा संकमं वा अवलंबणं वा ‘६११’ । ११ । जे० दगवीणियं ‘६२१’ । १२ । जे० सिक्कगं वा सिक्कगणंतं वा ‘६४१’ । १३ । जे० सोत्तियं वा रज्जुयं वा चिलिभिणिं वा ‘६५१’ । १४ । जे सूईए

॥ श्री निशीथसूत्र ॥

१

पू. सागरजी म. संशोधित

॥ १५ ॥ पिप्पलगस्स ॥ १६ ॥ नहच्छेयणगस्स ॥ १७ ॥ कण्णसोहणगस्स उत्तरकरणं अन्नउत्थिएणं वा गारत्थिएण वा कोरेइ कारंतं
 वा सा० '६६५' ॥ १८ ॥ जे० अण्णट्ठाए सूइं ॥ १९ ॥ पिप्पलगं ॥ २० ॥ नहच्छेयणगं ॥ २१ ॥ कण्णसोहणगं जायइ जायंतं वा
 सा० '६६८' ॥ २२ ॥ जे भिक्खू अविहीए सूइं जाव जायइ जायंतं वा सा० '६६०' ॥ २३-२६ ॥ जे भिक्खू अप्पणो एगस्स
 अट्ठाए सूइं जाइत्ता अन्नमन्नस्स अणुप्पदेइ अणुप्पदेतं वा सा० ॥ २७-३० ॥ जे भिक्खू पडिहारियं सूइं जाइत्ता 'वत्थं सिव्विस्सामि'
 ति पायं सिव्वइ सिव्वंतं वा सा० ॥ ३१ ॥ १० पिप्पलगं जाइत्ता 'वत्थं छिंदिस्सामि' ति पायं छिंदइ छिंदंतं वा सा० ॥ ३२ ॥ १० नहच्छेयणगं
 जाइत्ता 'नहं छिंदिस्सामि' ति सल्लुद्धरणं कोरेइ करंतं वा सा० ॥ ३३ ॥ १० कण्णसोहणगं जाइत्ता 'कण्णमलं नीहरिस्सामि' ति दन्तमलं
 वा नहमलं वा नीहरइ नीहरंतं वा सा० '६६२' ॥ ३४ ॥ जे भिक्खू अविहीए सूइं पच्चप्पिणइ पच्चप्पिणंतं वा सा० '६७२'
 ॥ ३५-३८ ॥ जे भिक्खू लाउपायं वा दारुपायं वा मट्ठियापायं वा अन्नउत्थिएण वा गारत्थिएण वा परिघट्ठावेइ वा संठवेइ वा
 जमावेइ वा अलमप्पणो करणयाए सुट्ठुमवि नो कप्पइ जायमाणे सरमाणे अन्नमन्नस्स वियरइ वियरंतं वा सा० '६८६' ॥ ३९
 ॥ जे० दण्डयं वा लट्ठियं वा अवलेहणियं वा वेणुसूइयं वा अन्नउत्थिएण वा गारत्थिएण वा परिघट्ठावेइ सो चेव मग्गिल्लओ
 गमओ अणुगंतव्वो जाव (पायं तइडेति) सा० '७०८' ॥ ४० ॥ जे० पायस्स एक्कं तुडियं तइडेइ तइडंतं वा सा० '७१४'
 ॥ ४१ ॥ १० पायस्स परं तिण्हं तुडियाणं तइडेइ तइडंतं वा सा० '७१९' ॥ ४२ ॥ जे० पायं अविहीए बंधइ बंधंतं वा सा० '७२६'

૧ ૪૩ ૧ જે૦ પાયં એણં બંધેણં બંધડ બંધંતં વા સા૦ '૭૩૧' ૧ ૪૪ ૧ જે૦ પાયં પરં તિણં બંધાણં બંધડ બંધંતં વા સા૦ '૭૩૬'
 ૧ ૪૫ ૧ જે૦ અઢેરગબંધણં પાયં દિવડ્ઢાઓ માસાઓ પેરેણ ધેરેડ ધરંતં વા સા૦ '૭૪૫' ૧ ૪૬ ૧ જે૦ વત્થસ્સ એગં પડિયાણિયં
 દેડ દેંતં વા સા૦ '૭૬૨' ૧ ૪૭ ૧ જે૦ વત્થસ્સં પરં તિણં પડિયાણિયાણં દેડ દેંતં વા સા૦ '૭૬૭' ૧ ૪૮ ૧ જે૦ અવિહીએ વત્થં
 સિવ્વડ સિવ્વંતં વા સા૦ '૭૭૪' ૧ ૪૯ ૧ જે૦ વત્થે એગં ફાલિયગણિથયં કરેડ કરંતં વા સા૦ '૭૭૭' ૧ ૫૦ ૧ જે૦ વત્થે પરં
 તિણં ફાલિયગણિથયાણં કરેડ કરંતં વા સા૦ ૧ ૫૧ ૧ જે૦ વત્થે એગં ફાલિયં ગળેડ ગંતંતં વા સા૦ ૧ ૫૨ ૧ જે૦ વત્થે પરં
 તિણં ફાલિયાણં ગંટેડ ગંતંતં વા સા૦ ૧ ૫૩ ૧ જે૦ વત્થં અવિહીએ ગંટેડ ગંતંતં વા સા૦ '૭૭૮' ૧ ૫૪ ૧ જે૦ વત્થં અતજ્ઞાણં
 ગાહેડ ગાહંતં વા સા૦ '૭૮૧' ૧ ૫૫ ૧ જે૦ અઢેરગગહિયં વત્થં પરં દિવડ્ઢાઓ માસાઓ ધેરેડ ધરંતં વા સા૦ '૭૮૭' ૧ ૫૬ ૧ જે૦
 ગિહધૂમં અન્નઉત્થિએણ વા ગારત્થિએણ વા પરિસાડાવેડ પરિસાડેંતં વા સા૦ '૭૯૩' ૧ ૫૭ ૧ જે૦ પૂઢકમ્મં ભુંજડ ભુંજંતં વા સાડજ્ઞડ,
 તં સેવમાણે આવજ્ઞડ માસિયં પરિહારઢાણં અણુઘાડયં '૮૦૪' $\frac{૧૪૫}{૬૪૭} - \frac{૧}{૮૦૬}$ ૧ ૫૮ ॥ પઢમો ઉદેસઓ સમત્તો ॥

જે ભિક્ખૂ દારુદંડગં પાયપુંછણગં કરેડ કરંતં વા સા૦ '૧૮' ૧ ૧ ૧ જે૦ ગિણહડ ગિણહંતં વા સા૦ ૧ ૨૧૦ ધેરેડ ધરંતં વા
 સા૦ ૧ ૩૧૦ વિયરડ વિયરેંતં વા સા૦ ૧ ૪૧૦ પરિભાણડ પરિભાયંતં વા સા૦ ૧ ૫૧૦ પરિભુજ્ઞડ પરિભુંજંતં વા સા૦ '૨૧' ૧ ૬
 ૧ જે૦ પરં દિવડ્ઢાઓ માસાઓ ધેરેડ ધરંતં વા સા૦ '૨૮' ૧ ૭ ૧ જે૦ વિસુયાવેડ વિસુયાવેંતં વા સા૦ '૩૬' ૧ ૮ ૧ જે ભિક્ખૂ

॥ શ્રી નિશીથસૂત્રં ॥

૩

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

અચિત્તપઢ્ઢિયં ગંધં જિઘ્ઢિ જિઘંતં વા સા૦ '૩૮' ૧૧ જૅ૦ પયમગં વા સંકમં વા અવલંબણં વા ૧૦૧ જૅ૦ દગવીણિયં
 ૧૧૧ સિઘ્ઢિયં વા સિઘ્ઢિયણંતં વા ૧૨૧ સોત્તિયં વા રજ્ઞયં વા (ચિલિમિણિં વા) કરેઢિ કરંતં વા સા૦ ૧૩૧ જૅ૦ સૂઢિય
 ૧૪૧ પિપ્પલગસસ ૧૫૧ નહચ્છેયણગસસ ૧૬૧ કણ્ણસોહણગસસ ઉત્તરકરણં સયમેવ કરેઢિ કરંતં વા સા૦ '૫૬' ૧૭૧
 જૅ ભિક્ષૂ લહુસસગં ફરુસં વયઢિ વયંતં વા સા૦ '૭૯' ૧૮૧ જૅ૦ મુસં વયઢિ વયંતં વા સા૦ '૯૦' ૧૯૧ જૅ૦ અદત્તં આઢિયઢિ
 આઢિયંતં વા સા૦ '૯૯' ૨૦૧ જૅ ભિક્ષૂ લહુસસણ સીઓદગવિયઢેણ વા ડસિણોદગવિયઢેણ વા હથ્થાણિ વા પાયાણિ વા
 કણ્ણાણિ વા અચ્છીણિ વા દન્તાણિ વા નહાણિ વા મુહં વા ઉચ્છોલેજ્ઞ વા પચ્છોલેજ્ઞ વા ઉચ્છોલંતં વા પચ્છોલંતં વા સા૦ '૧૧૭'
 ૨૧ જૅ૦ કસિણાઢિં ચમ્માઢિં ઢરેઢિ ઢરંતં વા સા૦ '૧૫૨' ૨૨ ૧૦ કસિણાઢિં વત્થાઢિં '૧૭૭' ૨૩ ૧૦ અભિન્નાઢિં વત્થાઢિં
 ૨૪ ૦ લાડયપાયં વા દારુપાયં વા મઢ્ઢિયાપાયં વા સયમેવ પરિઘઢ્ઢિ વા સંઠવેઢિ વા જવેઢિ વા પરિઘઢ્ઢેંતં વા જાવ જવેંતં વા
 સા૦ '૧૮' ૦ ૨૫ ૧૦ દંડગં વા લઢ્ઢિયં વા અવલેહણં વા વેણુસૂઢિયં વા ૨૬ ૧ જૅ૦ નિયગગવેસિયં પઢિગ્ગહગં ઢરેઢિ ઢરંતં
 વા સા૦ '૧૯૪' ૨૭ ૧ જૅ૦ પરગવેસિયં ૨૮ ૧૦ વરગવેસિયં ૨૯ ૧૦ બલગવેસિયં '૨૦૪' ૩૦ ૧૦ લવગવેસિયં '૨૧૦'
 ૩૧ જૅ ભિક્ષૂ નિતિયં અગ્ગપિંડં મુંજઢિ મુંજંતં વા સા૦ '૨૧૯' ૩૨ ૦ પિંડં ૩૩ ૧૦ અવઢ્ઢિ ૩૪ ૧૦ ભાગં ૩૫ ૦ ઉવઢ્ઢિભાગં
 ૩૬ ૦ વાસં વસઢિ વસંતં વા સા૦ '૨૩૬' ૩૭ ૧ જૅ ભિક્ષૂ પુરેસંથવં વા પચ્છાસંથવં વા કરેઢિ કરંતં વા સા૦ '૨૬૫' ૩૮ ૧

॥ શ્રી નિશીથસૂત્ર ॥

૪

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

જે૦ સમાળે વા વસમાળે વા ગામાણુગામં દૂઝ્જમાળે પુરેસંથુઙ્યાણિ વા પચ્છાસંથુઙ્યાણિ વા કુલાઙં પુવ્વામેવ પચ્છા વા
 ભિક્ષુવાયરિયાએ અણુપવિસઙ અણુપવિસંતં વા સા૦ '૧૧૧' ૩૧૧ જે ભિક્ષુ અન્નઽત્થિયણ વા ગારિત્થિયણ વા પરિહારિઓ વા
 અપરિહારિયણ સંઘિં ગાહાવઙ કુલં પિંડવાયપડિયાએ અણુપવિસઙ વા નિક્ષ્વમઙ વા અણુપવિસંતં વા નિક્ષ્વમંતં વા સા૦ '૩૦૬'
 ૪૦૧ જે૦ બહિયા વિહારભૂમિં વા વિયારભૂમિં વા નિક્ષ્વમઙ વા પવિસઙ વા નિક્ષ્વમંતં વા પવિસંતં વા સા૦ '૩૧૪' ૪૧૧
 જે૦ ગામાણુગામં દૂઝ્જઙ દૂઝ્જંતં વા સા૦ '૩૨૨' ૪૨૧ જે૦ ભિક્ષુ અન્નયરં ભોયણજાયં પડિગ્ગાહેત્તા સુભ્ભિ સુભ્ભિ ભુઙ્ગઙ૦
 દુભ્ભિ દુભ્ભિ પરિટ્ઠવેઙ પરિટ્ઠવંતં વા સા૦ ૪૩૧ જે૦ અન્નયરં પાણગજાયં પડિગ્ગાહેત્તા પુપ્ફગં પુપ્ફગં આઙ્ગયઙ૦ કસાયં કસાયં
 પરિટ્ઠવઙ પરિ૦ સા૦ '૩૩૩' ૪૪૧ જે૦ મણુન્નં ભોયણજાયં પડિગ્ગાહેત્તા બહુપરિયાવન્નં સિયા અદૂરે તત્થ સાહમ્ભિયા સંભોઙ્યા
 સમણુન્ના અપરિહારિયા સંતા પરિવસન્તિ તે અણાપુચ્છિત્તા અનિમંતિય પરિટ્ઠવઙ પરિટ્ઠવંતં વા સા૦ '૩૪૮' ૪૫૧ જે૦ સાગારિયપિંડં
 ગિણહઙ ગિણહંતં વા સા૦ ૪૬૧ જે૦ ભુંજઙ ભુંજંતં વા સા૦ '૪૧૫' ૪૭૧ જે૦ સાગારિયં કુલં અજાણિય અપુચ્છિય અગવેસિય
 પુવ્વામેવ પિંડવાયપડિયાએ અણુપવિસઙ અણુપવિસંતં વા સા૦ '૪૨૦' ૪૮૧ જે૦ સાગારિયનિસ્સાએ અસણં વા પાણં વા ખાઙ્ગમં
 વા સાઙ્ગમં વા ઓભાસિય જાયઙ જાયંતં વા સા૦ '૪૨૭' ૪૯૧ જે૦ ડઙ્ગલલ્લિયં વા સેજ્જાસંથારગં પરં પજ્જોસવણાઓ ડવાઙ્ગાવેઙ
 ડવાયણાવેંતં વા સા૦ '૪૫૭' ૫૦૧ જે૦ વાસાવાસિયં સેજ્જાસંથારગં પરં દસરાયકળ્પાઓ '૪૯૪' ૫૧૧૦ ડઙ્ગલલ્લિયં વા

॥ શ્રી નિશીથસૂત્ર ॥

૫

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

વાસાવાસિયં વા સેજ્ઞાસંથારગં ઉવરિસિજ્જમાણં પેહાએ ન ઓસારેઙ્ગ ન ઓસારંતં વા સા૦ '૫૦૦' ૧૫૨૧ જે૦ પાડિહારિયં સેજ્ઞાસંથારગં
 દોચ્ચંપિ અણુન્નવેત્તા બાહિં નીળેઙ્ગ નીળંતં વા સા૦ ૧૫૩૧ જે૦ સાગારિયસંતિયં ૧૫૪૧ જે૦ પાડિહારિયં વા સાગારિયસંતિયં વા '૫૧૩'
 ૧૫૫૧ જે૦ પાડિહારિયં સેજ્ઞાસંથારગં આયાએ અપડિહટ્ટુ સંપવ્વઙ્ગ સંપવ્વયંતં વા સા૦ '૫૨૩' ૧૫૬૧ જે૦ સાગારિયસંતિયં
 સેજ્ઞાસંથારગં આયાએ અવિગરણં કટ્ટુ અણપ્પિણિત્તા સંપવ્વયઙ્ગ સંપવ્વયંતં વા સા૦ '૫૨૭' ૧૫૭૧ જે૦ પાડિહારિયં વા
 સાગારિયસંતિયં વા સેજ્ઞાસંથારગં વિપ્પણઙ્ગ ન ગવેસઙ્ગ ણગવેસંતં વા સા૦ '૬૦૦' ૧૫૮૧ જે૦ ઇત્તિરિયંપિ ઉવહિં ન પડિલેહેઙ્ગ ન પડિલેહંતં
 વા સા૦, તં સેવમાણે આવજ્જઙ્ગ માસિયં પરિહારટ્ઠાણં ઉઘાઙ્ગ $\frac{૬૫૧}{૩} - \frac{૨૧૨}{૪}$ ૧૫૯૧ ॥ બિઙ્ગો ઉહેસઓ૨ ॥

જે ભિક્ષુ આગંતાગારેસુ વા આરામાગારેસુ વા ગાહાવઙ્ગકુલેસુ વા પરિયાવસહેસુ વા અન્નઉત્થિયં વા ગારત્થિયં વા અસણં વા૦
 ઓભાસઙ્ગ ઓભાસંતં વા સા૦ ૧૧૧૦ અન્નઉત્થિયા વા ગારત્થિયા વા૦ ૧૨૧૦ અન્નઉત્થિણિં વા ગારત્થિણિં વા૦ ૧૩૧૦ અન્નઉત્થિણીઓ
 વા ગારત્થિણીઓ વા૦ ૧૪૧૧ જે૦ અન્નઉત્થિયં વા ગારત્થિયં વા કોઠહલપડિયાએ પડિયાગયં સમાણં અસણં વા૦ ઓભાસિય
 ઓભાસિય જાયઙ્ગ જાયંતં વા સા૦, એવં એતેણાવિ ચત્તારિ ગમગા '૨૦' ૧૫-૮૧ જે૦ અન્નઉત્થિયણ વા ગારત્થિયણ વા અસણં વા૦
 અભિહંડં આહટ્ટુ ડિજ્જમાણં પડિસેહેત્તા તમેવ અણુવત્તિય ૨ પરિવેઢિય ૨ પરિજવિય ૨ ઓભાસિય ૨ જાયઙ્ગ જાયંતં વા સા૦,
 એવં એતેણ ચેવ ચત્તારિ ગમગા '૨૭' ૧૯-૧૨૧ જે૦ ગાહાવઙ્ગકુલં પિણ્ડવાયપડિયાએ પવિટ્ટે પડિયાઙ્ગિક્ષિત્તે સમાણે દોચ્ચં તમેવ

॥ શ્રી નિશીથસૂત્રં ॥

૬

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

कुलं अणुपविसइ अणुपविसंतं वा सा० '३३'११३। जे० संखडिपलोयणाए असणं वा० पडिगाहेइ पडिगाहंतं वा सा० '४५'११४। जे० गाहावइकुलं पिण्डवायपडियाए अणुपविट्ठे समाणे परं तिघरंतराओ असणं वा० अभिहडं आहट्टु दिज्जमाणं पडिगाहेइ पडिगाहंतं वा सा० '५३'११५। जे भिक्खू अप्पणो पाए आमज्जेज्ज वा पमज्जेज्ज वा आमज्जंतं वा पमज्जंतं वा सा० '५७'११६। जे० संबाहेज्ज वा पलिमहेज्ज वा संबाहंतं वा पलिमहंतं वा सा० ११७।० तेल्लेण वा घएण वा वसाए वा नवणीएण वा मक्खेज्ज वा भिलिङ्गेज्ज वा मक्खंतं वा भिलिंगंतं वा सा० ११८।० लोद्धेण वा कक्केण वा उल्लोलेज्ज वा उव्वट्ठेज्ज वा उल्लोलंतं वा उव्वट्ठंतं वा सा० ११९।० सीओदगवियडेण वा उसिणोदगवियडेण वा उच्छोलेज्ज वा पथोएज्ज वा उच्छोलंतं वा पथोयंतं वा सा० १२०।० फुमेज्ज वा रएज्ज वा फुमंतं रयंतं वा सा० '६२'१२१। जे भिक्खू अप्पणो कायं आमज्जेज्ज वा पमज्जेज्ज वा आमज्जंतं वा पमज्जंतं वा सा०, एतेण अभिलावेण सो चेव गमो भाणियव्वो जाव रयंतं वा सा० '६३'१२२-२७। जे भिक्खू अप्पणो कायस्स वणेवि ते चेव '७२'१२८-३३। जे भिक्खू अप्पणो कायंसि गंडं वा पिलगं वा अरइयं वा असियं वा भगंदलं वा अन्नयरेणं तिक्खेणं सत्थजाएणं अच्छिंदेज्ज वा विच्छिंदेज्ज वा अच्छिंदंतं वा विच्छिंदंतं वा सा० १३४।० अच्छिदिता वा विच्छिदिता वा पूयं वा सोणियं वा नीहरेज्ज वा विसोहेज्ज वा णीहरंतं वा विसोहंतं वा सा० १३५।० अच्छिं० विच्छिं० नीहरिता विसोहेत्ता सीओदगवियडेण वा उसिणोदगवियडेण वा पच्छोलेज्ज वा पथोएज्ज वा उच्छोलंतं वा पथोवंतं वा सा० १३६।० अच्छिं०

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

७

पू. सागरजी म. संशोधित

पधोइत्ता अन्नयेरेणं आलेवणजाएणं आलिंपेज्ज वा विलिंपेज्ज वा आलिंपंतं वा विलिंपंतं वा सा० १३७१० अच्छि० विलिंपित्ता
 तेल्लेण वा घाएण वा वसाए वा नवणीएण वा अब्भङ्गेज्ज वा मक्खेज्ज वा अब्भगंतं वा मक्खंतं वा सा० १३८१० अच्छि०
 मक्खेत्ता अन्नयेरेण धूवणजाएण धूवेज्ज वा पधूवेज्ज वा धूवंतं वा पधूवंतं वा सा० १३९१ जे भिक्खू अप्पणो पाउकिमियं वा
 कुच्छिकिमियं वा अङ्गुलिए निवेसिय निवेसिय नीहरइ नीहरंतं वा सा० '७६' १४०१ जे० दीहाओ नहसिहाओ कप्पेज्ज वा संठवेज्ज
 वा कप्पंतं वा संठवंतं वा सा० १४११० दीहाइं जङ्घरोमाइं १४२१० वत्थि० १४३१० चक्खु० १४४१० कक्ख० १४५१० मंसु० १४६१०
 दन्ते आघंसेज्ज वा पघंसेज्ज वा आघसंतं वा पघसंतं वा सा० १४७१० उच्छोलेज्ज वा पधोएज्ज वा उच्छोलंतं वा पधोयंतं वा
 सा० १४८१० फुमेज्ज वा रएज्ज वा फुमंतं वा रयंतं वा सा० १४९१ उट्ठे आमज्जेज्ज वा पमज्जेज्ज वा, एवं ओट्ठे पायगमो भाणियव्वो
 जाव फुमेज्ज वा रएज्ज वा १५०-५५१ जे० दीहाइं उत्तरोट्ठरोमाइं कप्पेज्ज वा संठवेज्ज वा कप्पंतं वा संठवंतं वा सा० १५६१०
 अच्छिपत्ताइं १५७१० अच्छीणि आमज्जेज्ज वा एवं अच्छीसु पायगमो भाणियव्वो जाव रएज्ज वा १५८-६३१० दीहाइं
 भुमगरोमाइं १६४१० पासरोमाइं कप्पेज्ज वा संठवेज्ज वा कप्पंतं वा संठवंतं वा सा० १६५१० अच्छिमलं वा कण्णमलं वा दन्तमलं
 वा नहमलं वा नीहरेज्ज वा विसोहेज्ज वा णीहरंतं वा विसोहंतं वा सा० १६६१० कायाओ सेयं वा जल्लं वा पङ्कं वा मलं वा १६७१
 जे भिक्खू गामाणुगामं दुइज्जमाणे अप्पणो सीसदुवारियं करेइ करंतं वा सा० १६८१ जे० सणकप्पासओ वा उण्णक० वा पोण्डक०

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

८

पू. सागरजी म. संशोधित

वा अमिलक० वा वसीकरणसोत्तियं करेइ करंतं वा सा० १६१। जे० गिहंसि वा गिहमुहंसि वा गिहदुवारियंसि वा गिहपडिदुवारंसि वा गिहेलुयंसि वा गिहंगणंसि वा गिहवच्चंसि वा उच्चारं वा पासवणं वा परिद्वेइ परिद्वंतं वा सा० १७०।० मडगगिहंसि वा मडगच्छारियंसि वा मडगथूभियंसि वा मडगआसयंसि वा मडगलेणंसि वा मडगथण्डिलंसि वा मडगवच्चंसि वा० १७१।० इङ्गालदाहंसि वा खारदाहंसि वा गायदाहंसि वा तुसदाहंसि वा ऊसदाहंसि वा० १७२।० आययणंसि वा पंकंसि वा पणगंसि वा० १७३। नवियासु वा गोलेहणियासु नवियासु वा मट्टियाखाणीसु परिभुज्जमाणियासु वा अपरिभुज्जमाणियासु वा० १७४।० उंबरवच्चंसि वा नगोहवच्चंसि वा आसत्थ० वा पिलंखु० वा डाग० वा० १७५।० इक्खुवणंसि वा सालिवणंसि वा कुसुंभवणंसि वा कप्पासवणंसि० १७६।० डागवच्चंसि वा साग० वा मूलय० वा कोत्थुंबरि० वा खार० वा जीरिय० वा दमणग० वा मरुग० वा० १७७।० असोगवणंसि वा सत्तिवणवणंसि वा चंपगवणंसि वा चूयवणंसि वा अन्नयेसु वा तहप्पगारेसु पत्तोवएसु पुप्फोवएसु फलोवएसु छाओवएसु० '१०६' १७८।० सपायंसि वा परपायंसि वा दिया वा राओ वा वियाले वा उब्बाहिज्जमाणे सपायं गहाय परपायं वा जाइत्ता उच्चारपासवणं परिद्वेत्ता अणुगए सूरिये एडेइ एडंतं वा सा० '११७' तं सेवमाणे आवज्जइ मासियं परिहारट्ठाणं उग्घाइयं १७९॥ तइओ उद्देसओ३॥

जे भिक्खू रायं अत्तीकरेइ अत्तीकरंतं वा सा०, ०अच्चीकरेइ अच्चीकरंतं वा सा०, ०अत्थीकरेइ अत्थीकरंतं वा सा० '२८' १-

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

१

पू. सागरजी म. संशोधित

३। एवं रायारक्खियं॥४-६। नगरारक्खियं॥७-९। निगमारक्खियं॥१०-१२। देसारक्खियं॥१३-१५। सव्वारक्खियं '२८'॥१६-१८।० कसिणाओ ओसहीओ आहारेइ आहारंतं वा सा० '३७'॥१९।० आयरियउवज्झाएहिं अविइन्नं विगइं आहारेइ आहारंतं वा सा० '६२'॥२०।० ठवणकुलाइं अजाणिय अपुच्छिय अगवेसिय पुव्वामेव पिण्डवायपडियाए अणुपविसइ अणुपविसंतं वा सा० '१०९'॥२१।० निगन्थीणं उवस्सयंसि अविहीए अणुपविसइ अणुपविसंतं वा सा० '२२२'॥२२।० निगन्थीणं आगमणपहंसि दण्डगं वा लट्ठियं वा रयहरणं वा मुहपोत्तियं वा अन्नयरं वा उवगरणजायं ठवेइ ठवंतं वा सा० '२३३'॥२३।० नवाइं अणुप्पन्नाइं अहिगरणाइं उप्पाएइ उप्पायंतं वा सा० '२५३'॥२४।० पोरणाइं अहिगरणाइं खामियविउसमियाइं पुणो उदीरेइ उदीरंतं वा सा० '२५८'॥२५।० मुहविप्फालियं हसइ हसंतं वा सा० '२६३'॥२६।० पासत्थस्स संघाडयं देइ पडिच्छइ देन्तं वा पडिच्छंतं वा सा० ॥२७-२८। एवं ओसन्नस्स॥२९-३०। कुसीलस्स॥३१-३२। नितियस्स॥३३-३४। संसत्तस्स' २८३'॥३५-३६।० उदउल्लेण वा ससिणिद्धेण वा हत्थेण वा दव्वीए वा भायणेण वा असणं वा० पडिगाहेइ पडिगाहंतं वा सा० ॥३७। एवं एक्कवीसं हत्था भाणियव्वा (दशवै० ५अ० ३२-३३-३४-३५) ससरक्खेण वा मट्ठियासंसट्ठेण वा ऊसार्सं वा लोणियसं वा हरियालसं वा मणोसिलासं वा वण्णियसं वा गेरुयसं वा सेडियसं वा सोरट्ठियसं वा हिड्गुलगसं वा अज्जणसं वा लोद्धसं वा कुक्कुससं वा पिट्ठसं वा कंतवसं वा कंदमूलसं वा सिद्धबेरसं वा पुप्फगसं वा उक्कुट्ठसं वा हत्थेण वा० '२८९'॥३८।० गामारक्खियं

अत्तीकरेइ अच्चीकरेइ अत्थीकरेइ करंतं वा सा० एवं सो चेव रायगमो णेयव्वो।३९-४१।० देसारक्खियं०।४२-४४।०
सीमारक्खियं०।४५-४७।० रणणारक्खियं०।४८-५०।० सव्वारक्खियं० '२९०'।५१-५३।० अन्नमन्नस्स पाए एवं तइयउद्देसगमेण
णेयव्वं जाव गामाणुगामं दुइज्जमाणो अन्नमन्नस्स सीसदुवारियं करेइ करंतं वा सा० '२९१'।५४-१०६।० साणुप्पाए
उच्चारपासवणभूमिं न पडिलेहेइ न पडिलेहंतं वा सा० '२९५'।१०७।० तओ उच्चारपासवणभूमीओ न पडिलेहेइ न पडिलेहंतं
वा सा० '२९९'।१०८।० खुड्डागंसि थण्डिलंसि उच्चारपासवणं परिट्ठवइ परिट्ठवंतं वा सा० '३०४'।१०९।० उच्चारपासवणं
अविहीए परिट्ठवेइ परिट्ठवंतं वा सा० '३०७'।११०।० उच्चारपासवणं परिट्ठवेत्ता न पुञ्छइ नपुञ्छंतं वा सा०।१११।० कट्ठेण
वा कलिञ्चेण वा अड्गुलियाए वा सलागाए वा पुञ्छइ पुञ्छंतं वा सा०।११२।० नायमइ नायमंतं वा सा०।११३।० तत्थेव
आयमइ आयमंतं वा सा०।११४।० अतिदूरे आयमइ आयमंतं वा सा०।११५।० जे भिक्खू परं तिण्हं नावापूराणं आयमइ आयमंतं
वा सा० '३१७'।११६।० अपरिहारिए णं परिहारियं बुया एहि अज्जो! तुमं च अहं च एगओ असणं वा० पडिग्गाहेत्ता तओ
पच्छा पत्तेयं पत्तेयं भोक्खामो वा पाहामो वा, जो तमेवं वयइ वयंतं वा सा०, तं सेवमाणे आवज्जइ मासियं परिहारट्ठाणं उग्घाइयं
'३२९'। ११७॥ चउत्थो उद्देसओ४॥

जे भिक्खू सच्चित्तुरुक्खमूलंसि ठिच्चा आलोएज्ज वा पलोएज्ज वा आलोयंतं वा पलोयंतं वा सा०।११।० जे० सच्चित्तुरुक्खमूले

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

११

पू. सागरजी म. संशोधित

ठाणं वा सेज्जं वा निसीहियं वा चेएइ चेयंतं वा सा० १२१० सच्चित्तरुक्खमूलंसि ठिच्चा असणं वा० आहारेइ आहारंतं वा सा० १३१०
 उच्चारपासवणं परिट्ठवेइ परिट्ठवंतं वा सा० '२९' १४१० सज्झायं करेइ करंतं वा सा० १५१० उद्दिसइ उद्दिसंतं वा सा० १६१० समुद्दिसइ
 समुद्दिसंतं वा सा० १७१० अणुजाणइ अणुजाणंतं वा सा० १८१० वाएइ वायंतं वा सा० १९१० पडिच्छइ पडिच्छंतं वा सा० १९०१०
 परियट्ठेइ परियट्ठंतं वा सा० '३६' ११११ जे भिक्खू अप्पणो संघाडिं अन्नउत्थिएण वा गारत्थिएण वा सिव्वावेइ सिव्वावंतं वा
 सा० '४५' ११२१० अप्पणो संघाडीए दीहसुत्ताइं करेइ करंतं वा सा० '५०' ११३१० पिउमंदपलासयं वा पडोलप० वा बिल्लप०
 वा सीओदगवियडेण वा उसिणोदगवियडेण वा संफाणिय संफाणिय आहारेइ आहारंतं वा सा० '५९' ११४१० पडिहारियं
 पायपुच्छणयं जाइत्ता तामेव रयणिए पच्चप्पिणिइस्सामित्ति सुए पच्चप्पिणइ पच्चप्पिणंतं वा सा० ११५१० पडिहारियं पायपुच्छणयं
 जाइत्ता सुए पच्चप्पिणइस्सामित्ति तमेव रयणिं पच्चप्पिणइ पच्चप्पिणंतं वा सा० ११६१ एवं सागारियसंतिएवि जे पायपुच्छणयं
 जाइत्ता दो आलावग्गा ११७-१८१० पाडिहारियं दण्डयं वा लट्ठियं वा अवलेहणिज्जं वा वेलुसूइं वा एवं एतेहिं दोहिं चेव पाडिहारियं
 सागारियं गमएहिं णेयव्वा ११९-२२१० पाडिहारियं सेज्जासंथारगं पच्चप्पिणित्ता दोच्चंपि अणणुत्रविय अहिट्ठेइ अहिट्ठंतं वा
 सा० '८१' १२३१ एवं सागारियसंतिएवि १२४१ जे० पाडिहारियं वा सागारियसंतियं वा सेज्जासंथारयं अप्पच्छप्पिणित्ता अणुण्णविय
 अहिट्ठेइ अहिट्ठंतं वा सा० १२५१० सणकप्पासाओ वा पोण्डक० वा उण्णक० वा अभिलक० वा दीहसुत्ताइं करेइ करंतं वा

सा० '११२'१२६१० सचित्ताइं करेइ धरेइ परिभुंजइ करंतं० वा सा०१२७-२९१ एवं चित्ताइं १३०-३२१ विचित्ताणि दारुदण्डाणि वा वेलुदण्डाणि वा वेत्तदं० वा करेइ करंतं वा सा०'११२'१२६१० सचित्ताइं करेइ धरेइ परिभुंजइ करंतं० वा सा०१२७-२९१ एवं चित्ताइं १३०-३२१ विचित्ताणि दारुदण्डाणि वा वेलुदण्डाणि वा वेत्तदं० वा करेइ करंतं वा सा० एवं धरेइ धरंतं वा सा० परिभुंजइ परिभुजंतं वा सा० '१२०'१३३-३५१ जे० नवगनिवेसंसि गामंसि वा जाव संनिवेसंसि वा अणुपविसित्ता असणं वा० पडिगाहेइ पडिगाहंतं वा सा०१३६१० नवगनिवेसंसि अयागरंसि वा तंबागरंसि वा तउआ० वा सीसआ० हिरण्णआ० वा सुवण्णआ० वा रयण० वा वडरआ० वा अणुप्पविसित्ता० '१२९'१३७१ जे० मुहवीणियं करेइ करंतं वा सा० १३८१ दन्तवी० १ ३९ १ एवं उट्टवी० १ ४०१ नासावी० १४१ कक्खवी० १४२ हत्थवी० १ ४३१ नहवी० १ ४४१ पत्तवी० १ ४५१ पुप्फवी० १ ४६१ फलवी० १ ४७१ बीयवी० १ ४८१ हरियवी० १४९१ मुहवीणियं जाव हरियवी० वाएइ वायंतं वा सा० अण्णतराणि वा तहापगाराइं अणुदिन्नाइं सद्दाइं उदीरेइ उदीरंतं वा सा० '१३२'१५०-६११० उद्देसियं सेज्जं अणुपविसइ अणुपविसंतं वा सा०१६२१० सपाहुडियं१६३१० सपरिकम्भं१६४१ जे० 'नत्थि संभोगवत्तिया किरिय' त्ति वयइ वयंतं वा सा० '२७५'१६५१० वत्थं वा पडिग्गहं वा कंबलं वा पायपुञ्छणं वा अलं थिरं धुवं धरणिज्जं पलिच्छिदिय पलिच्छिदिय परिट्टवेइ परिट्टवंतं वा सा० १६६१० लाउयपायं वा दारुपायं वा मट्टियापा० वा०१६७१० दण्डगं वा जाव पिप्पलसूडगं वा पलिभजिय परिट्टवेइ परिट्टवंतं वा सा० '२८१'१६८१० अइरे गपमाणं

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

१३

पू. सागरजी म. संशोधित

રયહરણસીસાઈં ધરેઙ ધરંતં વા સા૦૧૬૧૧૦ સુહુમાઈં રયહરણસીસાઈં કરેઙ કરંતં વા સા૦૧૭૦૧૦ રયહરણસ્સ એવકં બંધં દેઙ દેંતં વા સા૦૧૭૧૧૦ રયહરણસ્સ પરં તિણં બંધાણં દેઙ દેંતં વા સા૦૧૭૨૧૦ જે૦ રયહરણં અવિહીએ બંધઙ બંધંતં વા સા૦૧૭૩૧૦ કણ્ડુસગબંધેણ બંધઙ બંધંતં વા સા૦૧૭૪૧૦ વોસટું ધરેઙ ધરંતં વા સા૦૧૭૫૧૦ અનિસટું ધરેઙ ધરંતં વા સા૦૧૭૬૧૦ અભિક્ષણં અભિક્ષણં અહિટ્ટેઙ અહિટ્ટંતં વા સા૦૧૭૭૧૦ ડસીસમૂલે ઠવઙ ઠવંતં વા સા૦૧૭૮૧૦ તુટ્ટેઙ તુટ્ટંતં વા સા૦, તં સેવમાણે આવજ્જઙ માસિયં પરિહારઢાણં ડઘાઙયં '૩૧૧'૧૭૧૧૧ પચ્ચમો ડહેસો૫૧૧

જે ભિક્ષૂ માઙગામં મેહુણવડિયાએ વિન્નવેઙ વા વિણ્ણવંતં વા સા૦ '૫૧'૧૧૧ જે૦ માઙગામસ્સ મેહુણવડિયાએ હત્થકમ્મં કરેઙ કરંતં વા સા૦૧૨૧૦ અંગાદાણં કઢેણ વા કલિંચેણ વા અંગુલિયાએ વા સંચાલેઙ સંચાલંતં વા સા૦, એવં માઙગામઙભિલાવેણ પઢમુદેસાઙગમો ણેયવ્વો જાવ સોયસુયં, જે૦ માઙગામસ્સ મેહુણવડિયાએ અન્નયરંસિ અચિત્તંસિ સોયંસિ અણુપ્પવિસિત્તા સુવ્વપોગ્ગલે નિઘાએઙ નિઘાયંતં વા સા૦૧૩-૧૦૧ જે૦ માઙગામં મેહુણવડિયાએ સયં કુજ્જા સયં બૂયા કરંતં વા સા૦૧૧૧૧ જે૦ માઙગામસ્સ મેહુણવડિયાએ કલહં કુજ્જા કલહં બૂયા કલહવડિયાએ ગચ્છઙ ગચ્છંતં વા સા૦૧૨૧૦ લેહં લિહઙ લેહં લિહાવેઙ લેહવડિયાએ ગચ્છઙ ગચ્છંતં વા સા૦ '૬૧'૧૩૧૦ પિટ્ટંતં વા સોયંતં વા પોસંતં વા ભલ્લાયણે ડપ્પાએઙ ડપ્પાયંતં વા સા૦૧૪૧૦ પિટ્ટંતં વા સોયંતં વા પોસંતં વા ભલ્લાયણે ડપ્પાએત્તા સીઓદગવિયડેણ વા ડસિણોદગવિયડેણ વા ડચ્છોલેજ્જ વા પધોએજ્જ વા સા૦૧૫૧૦

॥ શ્રી નિશીથસૂત્ર ॥

૧૪

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

પિટ્તંતં વા સોયંતં વા પોસંતં વા ભક્ષાયણ ઉપ્પાદત્તા તેલ્લેણ વા એવં જહા તદ્દા ઉદેસે ગંડાદીણ જો ગમો સો ચેવ ઇહંપિ ણેયવ્વો જાવ અણ્ણયરેણં આલેવણજાણં આલિંપેજ્જ વા વિલિંપેજ્જ વા આલિંપંતં વા વિલિંપંતં વા સાં ૧૧૬ ૧ એવં જાવ ધૂવેજ્જ વા પધૂવેજ્જ વા ૧૧૭-૧૮ ૧ ૦ કસિણાઢં વત્થાઢં ધરેઢ ધરંતં વા સાં ૧૧૯ ૧ એવં અહયાઢં ૧૨૦ ૧ ૦ ધોવમલિણાઢં ૧૨૧ ૧ ૦ ચિત્તાઢં ૧૨૨ ૧ ૦ વિચિત્તાઢં ૧૨૩ ૧ ૦ અપ્પણો પાએ આમજ્જેજ્જ વા પમજ્જેજ્જ વા આમજ્જંતં વા પમજ્જંતં વા સાં ૧ એવં તદ્દયુદ્દેસે જો ગમઓ સો ચેવ ઇહ મેહુણવડિયાએ ણેયવ્વો જાવ જે માઝગામસ્સ મેહુણવડિયાએ ગામાણુગામં દૂઢ્ઢજ્જમાણે અપ્પણો સીસદુવારિયં કરેઢ કરંતં વા સાં ૧૨૪-૭૬ ૧ ૦ સ્ત્રીરં વા દહિં વા નવણીયં વા ગુલં વા સ્વણં વા સક્કરં વા મચ્છણિડયં વા અન્નયરં વા પણીયં આહારં આહારેઢ આહારંતં વા સાઢ્ઢજ્જ ૮૮ ૧ તં સેવમાણે આવજ્જઢ ચાઝમ્માસિયં પરિહારઢ્ઢાણં અણુઘાઢ્ઢયં ૭૭ ૧ ૧ છઢ્ઢો ઉદેસઓઢ ૧ ૧

જે ૦ માઝગામસ્સ મેહુણવડિયાએ તણમાલિયં વા મુઝ્ઝ ૦ વા મ્હેણ્ઢ ૦ વા મયણ ૦ વા પિંછ ૦ વા દન્ત ૦ વા સિંગ ૦ વા સંઘ ૦ વા હઢ્ઢ ૦ વા કઢ્ઢ ૦ વા પત્ત ૦ વા પુપ્ફ ૦ વા ફલ ૦ વા બીય ૦ વા હરિયમાલિયં વા કરેઢ કરંતં વા સાં ૧ ધરેઢ ધરંતં વા સાં ૧ પિણિંધઢ પિણિંધંતં વા સાં ૧૧-૩ ૧ ૦ અયલોહાણિ વા તંબ ૦ વા તઝય ૦ વા સીસગ ૦ વા રૂપ્પગ ૦ વા સુવણ્ણલોહાણિ વા કરેઢ કરંતં વા સાં ૧ ધરેઢ ધરંતં વા સાં ૧ પરિમુઝ્ઝઢ પરિમુઝ્ઝંતં વા સાં ૧૪-૬ ૧ ૦ હારાણિ વા અઢ્ઢહારાણિ વા એગાવલિં વા મુત્તાવલિં વા કણગાવલિં વા રયણાવલિં વા કઢગાણિ વા તુડિયાણિ વા કેઠ્ઠરાણિ વા કુંડલાણિ વા પઢ્ઢાણિ વા મઝઢાણિ વા પલંબસુત્તાણિ

॥ શ્રી નિશીથસૂત્ર ॥

૧૫

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

सुवण्णसुत्ताणि वा करेइ करंतं वा सा० धरेइ धरंतं वा सा० परिभुञ्जइ परिभुञ्जंतं वा सा० १७-११० आईणाणि वा आईणपावराणि वा कंबलाणि वा कंबलपा० कोयरा(वा)णि वा कोयर(व)पा० वा कालमियाणि वा नीलमि० सामाणि वा महासामाणि वा उट्टाणि वा उट्टलेस्साणि वा वग्घाणि वा विवग्घाणि वा परवड्गाणि वा सहिणाणि वा सहिणकल्लाणाणि वा खोमाणि वा दुगुल्लाणि वा पट्टणाणि वा आवरन्ताणि वा चीणाणि वा अंसुयाणि वा कणगकन्ताणि वा कणगखंसि(खइ)याणि वा कणगचित्ताणि वा कणगविचित्ताणि वा आभरणविचित्ताणि वा करेइ जाव परिभुंजइ परिभुंजंतं वा सा० ११०-१२१ जे० माउग्गामं मेहुणवडियाए अक्खंसि वा ऊरुंसि वा उयरंसि वा थणंसि वा गहायसंचालइ संचालंतं वा सा० ११३१ जे० माउग्गामस्स मेहुणवडियाए अन्नमन्नस्स पाए आमज्जेज्ज वा पमज्जेज्ज वा आमज्जंतं वा पमज्जंतं वा सा०, एवं ततियउद्देसगमओ णेयव्वो जाव जे० माउग्गामस्स मेहुणवडियाए गामाणुगामं दुइज्जमाणे अन्नमन्नस्स सीसदुवारियं करेइ करंतं वा सा० ११४-६६१ जे० माउग्गामस्स मेहुणवडियाए अणंतरहियाए एवं ससिणिद्धाए ससरक्खाए मट्टियाकडाए चित्तमन्ताए पुढवीए निसीयावेज्ज वा तुयट्टावेज्ज वा णिसीयावेतं वा तुयट्टावेतं वा सा० १६७-७११० चित्तमन्ताए सिलाए लेलुए० १७२-७३१० कोलावासंसि वा दारुए जीवपइट्टिए सअण्डे सपाणे सबीए सहरिए सओस्से सउदए सउत्तिङ्गपणगदगमट्टियमक्कडगसंताणगंसि० १७४१० आगन्तारेसु वा जाव परियावसहेसु वा० १७५१० आगन्तागारेसु वा जाव परियावसहेसु वा निसीयावेत्ता वा तुयट्टावेत्ता वा असणं वा० अणुघासेज्ज वा अणुपाएज्ज वा अणुघासंतं

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

१६

पू. सागरजी म. संशोधित

वा अणुपायंतं वा सा० ७६ १० अंकंसि वा पलियंकंसि वा णिसीयावेत्ता वा तुयट्टावेत्ता वा जाव साइज्जइ ७७ १ जे० माउग्गामस्स मेहुणवडियाए अंकंसि वा पलियंकंसि वा णिसीयावेत्ता वा तुयट्टावेत्ता वा असणं वा० अणुघासेज्ज वा अणुपाएज्ज वा अणुघासंतं वा अणुपायंतं वा सा० ७८ १ जे० माउग्गामस्स मेहुणवडियाए अण्णयरं तेइच्छं आउट्टेइ आउट्टेंतं वा सा० ७९ १० अमणुन्नाइं पोग्गलाइं नीहरइ नीहरंतं वा सा० ८० १० मणुन्नाइं पोग्गलाइं उवहरइ उवहरंतं वा सा० ८१ १ जे० माउग्गामस्स मेहुणवडियाए अन्नयरं पसुजाइं वा पक्खिज्जाइं वा पायंसि वा पक्खंसि वा पुच्छंसि वा सीसंसि वा गहाय संचालेइ संचालंतं वा सा० ८२ १० सोयंसि कट्ठं वा किलिंचं वा अंगुलीयं वा सलागं वा अणुप्पवेसेत्ता संचालेइ संचालंतं वा सा० ८३ १० 'अयं थी' तिकट्टु आलिङ्गेज्ज वा परिस्सएज्ज वा परिचुंबेज्ज वा आलिंगंतं वा परिस्सयंतं वा परिचुंबंतं वा सा० ८४ १ जे० माउग्गामस्स मेहुणवडियाए असणं वा० देइ देन्तं वा सा० ८५-८६ १ एवं वत्थंपि दोहिं गमएहिं ८७-८८ १ सज्झायंपि दोहिं ८९-९० १० अन्नयरेणं इंदिएणं आगारं करेइ करंतं वा सा० ५३ १ तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं अणुघाइयं ११ ॥ सत्तमो उद्देसओ ७ ॥

जे भिक्खू आगन्तारेसु वा जाव परियावसहेसु वा एगो एगित्थीए सद्धिं जाव कहंतं वा साइज्जइ ८४ ११ १० उज्जाणंसि वा उज्जाण गिहंसि वा उज्जाणसालंसि वा निज्जाणंसि वा निज्जाणगिहंसि वा निज्जाणसालंसि वा० १२ १० अट्ठंसि वा अट्ठालयंसि वा पागारंसि वा चरियंसि वा दारंसि वा गोपुरंसि वा एगो० १३ १० दगंसि वा दगमगंसि वा दगपहंसि वा दगतीरंसि वा दगठाणंसि

वा एगो० १४१० सुन्नगिहंसि वा सुन्नसालंसि वा भिन्नगिहंसि वा भिन्नसालंसि वा कूडागारंसि वा कोट्टागारंसि वा एगो० १५१०
 तणगिहंसि वा तणसालंसि वा तुसगिहंसि वा तुससालंसि वा बुसगिहंसि वा बुससालंसि वा एगो० १६१० जाणसालंसि वा जालगिहंसि
 वा जुगसालंसि वा जुगगिहंसि वा एगो० १७१० पणियसालंसि वा पणियगिहंसि वा परियायगिहंसि वा परियायसालंसि वा
 कुवियगिहंसि वा कुवियसालंसि वा एगो० १८१० गोणसालंसि वा गोणगिहंसि वा महाकुलंसि वा महागिहंसि वा एगो एगित्थीए
 सद्धि विहारं वा करेइ सज्जायं वा करेइ असणं वा० आहारेइ उच्चारं वा पासवणं वा परिट्टवेइ अन्नयरं वा अणारियं निट्ठुरं
 अस्समणपाओगं कहं कहेइ कहंतं वा सा० '८७' १९१० राओ वा वियाले वा इत्थीमज्झगाए इत्थीसंसत्ते इत्थीपरिवुडे अपरिमाणे
 कहं कहेइ कहंतं वा सा० ११०१० सगणिच्चियाए वा परगणिच्चियाए वा निग्गन्थीए सद्धि गामाणुगामं दुइज्जमाणे पुरओ गच्छमाणे
 पिट्ठओ रीयमाणे ओहयमणसंकप्पे चिंतासोयसागरसंपविट्ठे करतलपल्हत्थमुहे अट्टज्जाणोवगाए विहारं करेइ जाव करंतं वा
 सा० १११० नायगं वा अनायगं वा उवासयं वा अणुवासयं वा अन्तो उवस्सयस्स अद्धं वा राइं कसिणं वा राइं संवसावेइ संवसावंतं
 वा सा० ११२१ जे० तं न पडियाइक्खइ नपडियाइक्खंतं वा सा० ११३१ जो तं पडुच्च निक्खमइ वा पविसइ वा० '१३६' ११४१
 जे भिक्खू रत्तो खत्तियाणं मुदियाणं मुद्धाभिसित्ताणं समवाएसु वा पिण्डमहेसु वा असणं वा० पडिग्गाहेइ पडिग्गाहेतं वा सा० ११५१०
 उत्तरसालंसि वा उत्तरगिहंसि वा रीयमाणेणं० ११६१० हयसालगयाण वा गयसा० वा मंतसा० वा गुञ्जसा० वा रहस्ससा० वा

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

१८

पू. सागरजी म. संशोधित

મેહુણસાં વાં ૦૧૭૧૦ સંનિહિસંનિચયાઓ ધીરં વા દહિં વા નવળીયં વા સપ્પિં વા ગુલં વા ધવળં વા સક્કરં વા મચ્છળિડયં વા
અન્નયરં વા ભોયળજાયં પડિગાહેડ પડિગાહેતં વા સાં ૦૧૮૧૦ ડસસટ્ટપિંડં વા સંસટ્ટપિંડં વા અનાહપિંડં વા કિવિળપિંડં વા
વળીમળપિંડં વા પડિગાહેડ જાવ સાડજ્જ '૧૫૫' તં સેવમાળે આવજ્જડ ધાડમાસિયં પરિહારટ્ટાણં અળુઘાડયં ૧૧ ॥ અટ્ટમો
ડહેસઓ ૮ ॥

જે ભિક્ખૂ રાયપિંડં ગેળહડ ગેળહંતં વા સાં ૦૧૧૦ ધુંજડ ધુંજંતં વા સાં '૧૬' ૧૨૧૦ રાયન્તેપુરં પવિસડ પવિસંતં વા સાં ૦૧૩૧૦
રાયન્તેપુરિયં વાજ્જા 'આડસો! રાયંતેડરિણ! નો ધલુ અહં કપ્પડ રાયન્તેપુરં નિક્કલમિત્તણ વા પવિસિત્તણ વા, ડમળં તુમં પડિગ્ગહગં
ગહાય રાયન્તેપુરાઓ અસળં વાં નિહડિયં આહટ્ટુ દલયાહિ' જે તં ંવં વયડ વયંતં વા સાં ૦૧૪૧ જે ભિક્ખૂ ય ણં રાયન્તેડરિયા
વાજ્જા 'આડસન્તો! સમળા નો ધલુ તુજ્ઞં કપ્પડ રાયન્તેપુરં નિક્કલમિત્તણ વા પવિસિત્તણ વા આહેરયં પડિગ્ગહગં જાણ અહં રાયન્તેપુરાઓ
અસળં વાં ણીહડિયં આહટ્ટુ દલયામિ' જે ંવં પડિસુળેડ પડિસુળંતં વા સાં '૨૧' ૧૫૧ જે ભિક્ખૂ રત્તો જાવ મુદ્ધાભિસિત્તાણં
દુવારિયભત્તં વા પસુભત્તં વા ધયગભત્તં વા લલભત્તં વા કયગભત્તં વા હયભત્તં વા ગયભત્તં વા કન્નારભત્તં વા દુભ્ભિક્કલભત્તં
વા દુકાલભત્તં વા દમગભત્તં વા ગિલાળભત્તં વા વલ્લિયાભત્તં વા પાહુળગભત્તં વા પડિગાહેડ પડિગાહેતં વા સાં '૩૬' ૧૬૧ જે
ભિક્કૂ રળળો ધત્તિયાળ જાવ મુદ્ધાભિસિત્તાણં ડમાડં ધલ્લેસાયયળાડં અજાળિત્તા અપુચ્છિય અગવેસિય પરં ધરં રાયપચ્છરાયાઓ

पिण्डवायपडियाए निक्खमइ वा पविसइ वा निक्खमन्तं वा पविसन्तं वा साइज्जइ तं-कोट्टागारसालाणि वा भण्डागारसालाणि
 वा पाणसालाणि वा खीरसा० वा गज्जसा० वा महाणससा० वा० '४२'।७। जे भिक्खू रण्णो जाव मुद्धाभिसित्ताणं अइगच्छमाणाण
 वा निगच्छमाणाण वा० '४८'।८।० इत्थीओ सव्वालंकारविभूसियाओ पदमवि चक्खुदंसणपडियाए गच्छइ वा अभिसंधारेइ
 वा गच्छन्तं वा अभिसंधारेन्तं वा सा०।९।० मंसखायाण वा मच्छखा० वा छविखा० बहिया निगयाणं असणं वा जाव
 साइज्जइ।१०।० अन्नयरं उववूहणीयं समीहियं पेहाए तीसे परिसाए अणुट्टियाए अभिन्नाए अव्वोच्छिन्नाए जे तं अन्नं पडिगाहेइ
 पडिगाहेन्तं वा साइज्जइ, अह पुण एवं जाणेज्जा 'इहज्ज राया खत्तिए परिवुसिए' जे भिक्खू ताए गिहाए ताए पएसाए ताए
 उवासन्तराए वा विहारं वा करेइ सज्झायं वा जाव कहंतं वा सा० '६१'।११। जे भिक्खू रण्णो खत्तियाणं जाव अभिसित्ताणं
 बहिया जत्तासंठियाणं असणं वा० पडिगाहेइ पडिगाहंतं वा सा०।१२। बहियाजत्तापडिणियत्ताणं०।१३। एवं नईजत्तापडियाणं०।१४।०
 पडिणियत्ताणं०।१५।० गिरिजत्तापडियाणं०।१६।० गिरिजत्तापडिणियत्ताणं०।१७।० महाभिसेयंसि वट्टमाणांसि निक्खमइ वा
 पविसइ वा निक्खमन्तं वा पविसन्तं वा सा० '९०'।१८। जे भिक्खू जाव अभिसित्ताणं इमाओ दस आभिसेक्काओ रायहाणीओ
 उट्ठिआओ गणियाओ वज्जियाओ अंतो मासस्स दुक्खुत्तो वा तिक्खुत्तो वा निक्खमइ वा पविसइ वा निक्खमन्तं वा पविसन्तं
 वा साइज्जइ तंजहा-चम्पा महुरा वाणारसी सावत्थी साएयं कंपिल्लं कोसंबी मिहिला हत्थिणापुरं रायगिहं '१००'।१९। जे भिक्खू

रन्नो० असणं वा० परस्स नीहडं पडिगाहेइ पडिगाहेन्तं वा साइज्जइ तं०-खत्तियाण वा राईण वा कुराईण वा रायसंसियाण वा रायपेसियाण वा०१२०१० नडाण वा नट्टाण वा कच्छुयाण वा जल्लाण वा मल्लाण वा मुट्ठियाण वा बेलम्बगाण वा कहगाण वा पवगाण वा लासगाण वा दोक्खलयाण वा छत्ताणुयाण वा०१२११० आसपोसयाण वा हत्थिपो० वा महिसपो० वा वसहपो० वा सीहपो० वा वग्घपो० वा अयपो० वा पोयपो० वा भिगपो० वा सुणहपो० वा सूयरपो० वा मेण्ढपो० वा कुक्कुडगो० वा तित्तिरपो० वा वट्ठयपो० वा लावयपो० वा चीरल्लपो० वा हंसपो० वा मयूरपो० वा सुयपो० वा०१२२१ एवं आसदमगाण वा हत्थिद० वा०१२३१० आसमिंठाण वा हत्थिमि० वा०१२४१० आसरोहाण वा हत्थिरो० वा०१२५१० सत्थाहाण वा संवाहावयाण वा अब्भंगावयाण वा उव्वट्ठावयाण वा मज्जावयाण वा मण्डावयाण वा छत्तग्गहाण वा चामर० वा हडप्प० वा परिउट्ठ० वा दीविय० असि० वा धणु० वा सत्ति० कोन्त० वा०१२६१० वरिसधराण वा कञ्चुइज्जाण वा दोवारियाण वा दण्डारक्खियाण वा०१२७१० खुज्जाण वा चिलाइयाण वा वामणीण वा बडभीण वा बब्बरीण वा पउसीण वा जोणियाण वा पल्हवियाण वा इसिणीण वा थारुणिणीण वा लउसीण वा लासीण वा सिंहलीण वा आलबी(रबी)ण वा पुलिन्दीण वा सबरीण वा पारिसीण वा०, तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं अणुग्घाइयं १११ '१२८॥ नवमो उद्देसओ१॥

जे भिक्खू भदन्तं आगाढं वयइ वयंतं वा सा०१११० फरुसं१२१० आगाढफरुसं '३५'१३१० अन्नयरीए अच्चासायणाए

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

२१

पू. सागरजी म. संशोधित

અચ્ચાસાણ્ઙ અચ્ચાસાયંતં વા સા૦ '૫૨'૧૪૧ જે ભિક્ષૂ અણન્તકાયસંજુત્તં આહારં આહારેઙ આહારેતં વા સા૦ '૫૬'૧૫૧૦ આહાકમ્મં
 ભુઙ્ઙેઙ ભુઙ્ઙંતં વા સા૦ '૮૧'૧૬૧૦ પડુપ્પન્નં વાગરેઙ વાગરેતં વા સા૦ ૧૭૧૦ અણાગયં નિમિત્તં વાગરેઙ વાગરંતં વા સા૦ '૯૩'૧૮૧૦
 સેહં વિપ્પરિણામેઙ વિપરિણામંતં વા સા૦ ૧૯૧૦ અવહરેઙ અવહરંતં વા સા૦ ૧૧૦૧૦ દિસં વિપરિણામેઙ વિપ્પરિણામંતં વા સા૦ ૧૧૧૧૦
 અવહરેઙ અવહરંતં વા સા૦ '૧૫૭'૧૧૨૧૦ બહિયાવાસિયં આણસં પરં તિરાયાઓ અવિફાલેત્તા સંવસાવેઙ સંવસાવેતં વા સા૦ ૧૧૩૧૦
 સાહિગરણં અવિઓસવિયપાહુડં અકકપાયચ્છિત્તં સંભુઙ્ઙેઙ સંભુજંતં વા સા૦ '૨૫૩'૧૧૪૧૦ ઁઘાઙયં અણુઘાઙયં વયઙ વયંતં વા
 સા૦ ૧૧૫૧૦ અણુઘાઙયં ઁઘાઙયં ૦ ૧૧૬૧૦ ઁઘાઙયેઙ અણુઘાઙયં દેઙ દેતં વા સા૦ ૧૧૭૧૦ અણુઘાઙયેઙ ઁઘાઙયં ૦ ૧૧૮૧૦ જે ભિક્ષૂ
 ઁઘાઙયં સોચ્ચા નચ્ચા સંભુઙ્ઙેઙ સંભુજંતં વા સા૦ ૧૧૯૧૦ ઁઘાઙયેઙ ૦ ૧૨૦ ૧૦ ઁઘાઙયસંકપ્પં ૦ ૧૨૧૧ ઁઘાઙયં વા ઁઘાઙયેઙ
 વા ઁઘાઙયસંકપ્પં વા ૦ ૧૨૨૧૦ અણુઘાઙયં ૦ અણુઘાઙયેઙ ૦ અણુઘાઙયસંકપ્પં ૦ અણુઘાઙયં વા અણુઘાઙયેઙ વા
 અણુઘાઙયસંકપ્પં વા ૦ ૧૨૩-૨૬૧૦ ઁઘાઙયં વા અણુઘાઙયં વા ૦ ૧૨૭૧૦ ઁઘાઙયેઙ વા અણુઘાઙયેઙ વા ૦ ૧૨૮૧૦
 ઁઘાઙયસંકપ્પં વા અણુઘાઙયસંકપ્પં વા ૦ ૧૨૯૧૦ ઁઘાઙયં વા અણુઘાઙયં વા ઁઘાઙયેઙ વા અણુઘાઙયેઙ વા ઁઘાઙયસંકપ્પં
 વા અણુઘાઙયસંકપ્પં વા ૦ ૧૩૦૧ જે ભિક્ષૂ ઁઘાઙવિત્તીઁ અણત્થમિયમણસંકપ્પે સંથડિઁ નિવ્વિઙ્ગિચ્છાસમાવન્નેણં અપ્પાણેણં
 અસણં વા ૦ પડિગાહેત્તા સંભુઙ્ઙેઙ સંભુઙ્ઙંતં વા સા૦ ૧૩૧૧૦ સંથ ૦ વિઙ્ગિચ્છા ૦ ૧૩૨૧૦ અસંથડિઁ નિવ્વિઙ્ગિચ્છા ૦ ૧૩૩૧૦ અસં ૦

॥ શ્રી નિશીથસૂત્રં ॥

૨૨

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

વિઙ્ગિચ્છાં (અહ પુણ એવં જાણેજ્ઞા અણુગાણ સૂરિણ અત્થમિણ વા, સે જં ચ મુહે જં ચ પાણિંસિ જં ચ પડિગ્ગહે તં વિગિચ્છિય
 વિસોહિય તં પરિદુવેમાણે નાઙ્ગક્કમઙ્ગ, જો તં ભુંજઙ્ગ ભુંજંતં વા સાઙ્ગજ્ઞઙ્ગ) '૩૨૫'૧૩૪૧ જે ભિક્ખૂ રાઓ વા વિયાલે વા સપાણં
 સમ્ભોયણં ઝગ્ગાલં ઝગ્ગિલિત્તા પચ્છોગિલિઙ્ગ પચ્છોગિલંતં વા સાં '૩૫૬'૧૩૫૧ જે ભિક્ખૂ ગિલાણં સોચ્છા ન ગવેસઙ્ગ નગવેસંતં
 વા સાં ૧૩૬૧૦ ઝમ્મગં વા પડિપહં વા ગચ્છઙ્ગ ગચ્છંતં વા સાં ૧૩૭૧ જે ભિક્ખૂ ગિલાણવેયાવચ્ચે અભ્બુદ્ધિયસ્સ સણ લાભેણ
 અસંથરમાણસ્સ જે તસ્સ ન પડિતપ્પઙ્ગ નપડિતપ્પેતં વા સાં ૧૩૮૧૦ ગિં અભ્બુદ્ધિયં ગિલાણપાઓગે દવ્વજાણ અલભમાણે જે તં
 ન પડિયાઙ્ગવ્વઙ્ગ નપડિયાઙ્ગવ્વંતં વા સાં '૫૧૨'૧૩૯૧૦ પઢમપાઝસંસિ ગામાણુગામં દૂઙ્ગજ્ઞઙ્ગ દૂઙ્ગજ્ઞંતં વા સાં ૧૪૦૧૦ વાસાવાસં
 પજ્જોસવિયંસિ દૂઙ્ગજ્ઞઙ્ગ દૂઙ્ગજ્ઞંતં વા સાં ૧૪૧૧૦ અપજ્જોસવણાણ પજ્જોસવેઙ્ગ પજ્જોસવેંતં વા સાં ૧૪૨૧૦ પજ્જોસવણાણ ન
 પજ્જોસવેઙ્ગ ન પજ્જોસવંતં વા સાં ૧૪૩૧૦ પજ્જોસવણાણ ગોલોમાઙ્ગિપિ વાલાઙ્ગ ઝવાઙ્ગાવેઙ્ગ ઝવાણણાવેંતં વા સાં ૧૪૪૧૦
 પજ્જોસવણાણ ઙ્ગિત્તિરિયંપિ આહારં આહારેઙ્ગ આહારેંતં વા સાં ૧૪૫૧૦ અન્નઝત્થિયં વા ગારત્થિયં વા પજ્જોસવેઙ્ગ પજ્જોસવેંતં વા સાં
 '૬૧૦'૧૪૬૧૦ પઢમસમોસરણુદ્દેસપત્તાઙ્ગ ચીવરાઙ્ગ પડિગ્ગાહેઙ્ગ પડિગ્ગાહંતં વા સાં '૬૬૪' તં સેવમાણે આવજ્ઞઙ્ગ ચાઝમ્માસિયં
 પરિહારદ્વાણં અણુઘાઙ્ગિયં ૧૪૭૧૧ દસમો ઝદ્દેસઓ ૧૦૧૧

જે ભિક્ખૂ અયપાયાણિ વા કંસં વા તંબં વા તઝયં વા રુપ્પં વા સુવણ્ણં વા જાયરૂવં વા મણિં વા કાયં

॥ શ્રી નિશીથસૂત્રં ॥

૨૩

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

कणग० वा दन्त० वा सिंग० वा चम्म० वा चेल० वा अंकपा० वा संख० वा वडर० वा करेड करंतं वा सा० ११० धरेड
 धरंतं वा सा० १२० परिभुंजड परिभुंजंतं वा सा० १३ १० अयबंधणाणि वा जाव वडरबंधणाणि वा करेड करंतं वा सा० जाव
 परिभुंजड परिभुंजंतं वा सा० १४-६१० परं अद्धजोयणमेराओ पायवडियाए गच्छड गच्छंतं वा सा० १७१० परं अद्धजोयणमेराओ
 सपच्चवार्यंसि पायं अभिहडं आहटटु देजमाणं पडिगाहेड पडिगाहंतं वा सा० '२३' १८१० धम्मस्स अवण्णं वयड वयंतं वा सा० १९१०
 अधम्मस्स वण्णं ०' ३६ '१९०१० अन्नउत्थियस्स वा गारत्थियस्स वा पाए आमज्जिज्ज वा पमज्जिज्ज वा आमज्जंतं वा पमज्जंतं
 वा सा० एवं तडयउद्देसगमेण णेयव्वं नवरं अन्नउत्थियगारत्थियाभिलावा जाव से गामाणुगामं दूडज्जमाणे अण्णउत्थियस्स वा
 गारत्थियस्स वा सीसदुवारियं करेड करंतं वा सा० '३८' १११-६३१० अप्पाणं बीभावेड बीभावंतं वा सा० १६४१० परं ०१६५१०
 अप्पाणं विम्हावेड विम्हावेंतं वा सा० १६६१० परं ०१६७१० अप्पाणं विप्परियासेड विप्परियासेंतं सा० १६८१० परं ०१६९१० मुहवण्णं
 करेड करंतं वा सा० '८४' १७०१० वेरज्जविरुद्धरज्जंसि सज्जं गमणं आगमणं गमणागमणं करेड जाव सा० '११५' १७११०
 दियाभोयणस्स अवण्णं वयड वयंतं वा सा० १७२१० राडभोयणस्स वण्णं ० '१२०' १७३१० दिया असणं वा० पडिगाहेत्ता दिया
 भुंजड ० १७४१० दिया प० रत्तिं भु० १७५१० रत्तिं प० दिया भु० १७६१० रत्तिं पडिगाहेड रत्तिं भुंजड भुंजंतं वा सा० '१९१' १७७१०
 असणं वा० अणागाढे परिवासेड परिवासंतं वा सा० १७८१० परिवासियस्स असणस्स वा० तयप्पमाणं वा भूड० वा आहारं आहारेड

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

२४

पू. सागरजी म. संशोधित

आहारंतं वा सा० '२०२'१७९१० मंसाइयं वा मच्छाइयं वा मंसखलं वा मच्छखलं वा आहेणं वा पहेणं वा सम्भेलं वा हिंगोलं
 वा अन्नयरं वा तहप्पगारं विरुवरुवं हीरमाणं पेहाए ताए आसाए ताए पिवासाए तं रयणिं अन्नत्थ उवाइणावेइ उवातिणावेतं
 वा सा० '२१२'१८०१० निवेयणपिण्डं भुंजइ भुंजंतं वा सा० '२१५'१८११० अहाछन्दं पसंसइ पसंसंतं वा सा० १८२१० वंदइ
 वंदंतं वा सा० '२२६'१८३१० नायगं वा अनायगं वा उवासगं वा अणुवासगं वा अणलं वा पव्वावेइ पव्वावेतं वा सा० १८४१०
 उवट्ठावेइ उवट्ठावतं वा सा० '४९१'१८५१० नायएण वा अनायएण वा उवासएण वा अणुवासएण वा अणलेण वेयावच्चं कारेइ
 कारंतं वा सा० '४९६'१८६१० सचेले सचेलगाणं मज्झे संवसइ संवसंतं वा सा० १८७१० अचेले सचेलगाणं ० १८८१० सचेले
 अचेलगाणं ० १८९१० अचेले अ'५०७'१९०१० पारियासियं पिप्पलिं वा पिप्पलिचुण्णं वा सिंगबेरं वा सिंगबेरचुण्णं वा बिलं वा
 लोणं वा उज्झि(ब्भि)यं वा लोणं आहारेइ आहारंतं वा सा० '५२०'१९११० गिरिपडणाणि वा मरुप० वा भिगुप० वा तरुप०
 वा गिरिपक्खंदणाणि वा मरु० वा तरु० जलपवेसाणि वा जलण० वा जलपक्खंदणाणि वा जलण० वा विसभक्खणाणि
 वा सत्थोवाडणाणि वा अंतोसल्लमरणाणि वा वेहाणसाणि वा गिद्धपट्ठाणि वा वलयमरणाणि वा जाव अन्नयराणि वा तहप्पगाराणि
 बालमरणाणि पसंसइ पसंसंतं वा सा० '५३७' तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं अणुग्घाइयं १९२॥ एक्कारसमो
 उद्देसओ ११॥

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

२५

पू. सागरजी म. संशोधित

जे भिक्खू कोलुणपडियाए अन्नयरिं तसपाणजाइं तणपासएण वा मुंजपा० वा कट्ठपा० वा चम्पपा० वा वत्तपा० वा रज्जुपा० वा सुत्तपा० वा बंधइ बंधंतं वा सा० ११० बद्धेल्लगं वा मुयइ मुयंतं वा सा० '१०' १२१० अभिक्खणं अभिक्खणं पच्चक्खणं भज्जइ भंजंतं वा सा० १५१३१० परिक्कायसंजुत्तं आहारेइ आहारंतं वा सा० '२०' १४१० सलोमाइं चम्माइं धरेइ धरंतं वा सा० '४५' १५१० तणपीढगं वा पलालपी० वा छगणपी० वा कट्ठपी० वा परवत्थेणोच्छन्नं अहिट्ठेइ अहिट्ठंतं वा सा० '५०' १६१० निग्गन्थीए संघाडिं अन्नउत्थिएण गारत्थिएण वा सिव्वावेइ सिव्वावंतं वा सा० '५७' १७१० पुढवीकायस्स वा कलमायमवि समारभइ समारभंतं वा सा० एवं जाव वणप्फतिकायस्स '६१' १८१० सच्चित्तुरुक्खं दुरुहइ दुरुहंतं वा सा० '६६' १९१० गिहिमत्ते भुज्जइ भुंजंतं वा सा० ११०१० गिहिवत्थं परिहेइ परिहंतं वा सा० १११० गिहिनिसेज्जं वाहेइ वाहंतं वा सा० ११२१० गिहित्तिगिच्छं करेइ करंतं वा सा० '८२' ११३१० पुरेकम्मकडेण हत्थेण वा मत्तेण वा दव्विएण वा भायणेण वा असणं वा० पडिगाहेइ पडिगाहंतं वा सा० ११४१० अन्नउत्थियाण वा गारत्थियाण वा सीओदगपरिभोएण० '१४२' ११५१० कट्ठकम्माणि वा चित्तक० वा पोत्थक० वा दन्तक० वा मणिक० वा सेलक० वा गंठिमाणि वा वेढिमाणि वा पूरिमाणि वा संघाडिमाणि वा पत्तच्छेज्जाणि वा विविहाणि वा वेहिमाणि वा चक्खुदंसणवडियाए अभिसंधारेइ अभिसंधारंतं वा सा० ११६१० वप्पाणि वा फलिहाणि वा उप्फलाणि वा पल्लाणि वा उज्झराणि वा निज्झराणि वा वावीणि वा पोक्खराणि वा दीहियाणि वा गुंजालियाणि

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

२६

पू. सागरजी म. संशोधित

वा सराणि वा सरपंतियाणि वा सरसरपं० वा० १७१० कच्छाणि वा गहणाणि वा नूमाणि वा वणाणि वा वणविदुग्गाणि वा
 पव्वयाणि वा पव्वयवि० वा० १८१० गामाणि वा नगराणि वा खेडाणि वा कब्बडाणि वा मडम्बाणि वा दोणमुहाणि वा पट्टणाणि
 वा आगराणि वा सम्बाहाणि वा संनिवेसाणि वा० १९१० गाममहाणि वा जाव संनिवेसमहाणि वा० २०१० गामवहाणि वा जाव
 संनिवेसवहाणि वा गामदाहाणि वा जाव संनिवेसदाहाणि वा० २११० गामपहाणि वा जाव संनिवेसपहाणि वा० २२१०
 आसकरणाणि वा हत्थिक० वा उट्टक० वा गोणक० वा महिसक० वा सूयरक० वा० २३१० आसजुद्धाणि वा हत्थिजु० वा
 उट्टजु० वा गोण० महिसजु० वा० २४१० उज्जूहियट्टाणाणि वा हयजूहियट्टाणाणि वा गयजूहियट्टाणाणि वा० २५१०
 अभिसेयट्टाणाणि वा अक्खाइयट्टाणाणि वा माणुम्माणियट्टा० वा महयाहयनट्टगीयबाइयतन्तीतलतालतुडियपडुप्पवाइय० वा० २६१०
 आघायणाणि वा डिम्बाणि वा डमराणि वा खाराणि वा वेराणि वा महाजुद्धाणि वा महासंगामाणि वा कलहाणि वा बोलाणि
 वा० २७१० विरूवरूवेसु महस्सवेसु इत्थीणि वा पुरिसाणि वा तेराणि वा मज्झिमाणि वा डहराणि वा अणलंकियाणि वा
 सुअलंकियाणि वा गायन्ताणि वा वायन्ताणि वा नच्चन्ताणि वा हसन्ताणि वा रमन्ताणि वा मोहन्ताणि वा विउलं असणं वा०
 परिभायन्ताणि वा परिभुंजन्ताणि वा० सा० २८१० इहलोइएसु वा रूवेसुं परलोइएसु वा रूवेसुं दिट्ठेसु वा अदिट्ठेसु वा सुएसु
 वा असुएसु वा वित्राएसु वा अविन्नाएसु वा रूवेसु सज्जइ रज्जइ गिज्जइ अज्झोववज्जइ सज्जमाणं वा जाव अज्झोववज्जमाणं

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

२७

पू. सागरजी म. संशोधित

वा सा० '१६३' १२११० पढमाए पोरिसीए असणं वा० पडिगाहेत्ता पच्छिमं पोरिसिं उवाइणावेइ उवाइणावंतं वा सा० '१८९' १३०१०
 परं अब्दजोयणमेराओ असणं वा० उवाइणावेइ उवायणावेतं वा सा० '२१८' १३११० दिया गोमयं पडिगाहेत्ता दिया कायंसि
 वणं आलिम्पेज्ज वा विलिंपेज्ज वा आलिंपंतं वा विलिंपंतं वा सा० १३२१० दिया गो० प० रत्तिं वणं आलि० विलिंपेज्ज वा १३३१०
 रत्तिं गो० प० दिया वणं आ० वि० १३४१ रत्तिं गो० प० रत्तिं वणं आ० वि० १३५१ दिया आलेवणजायं पडिगाहेत्ता दिया कायंसि
 वणं जाव चउभंगो '२२६' १३६-३९१० अन्नउत्थिएण वा गारत्थिएण वा उवहिं वहावेइ वहावेतं वा सा० १४०१० तं नीसाए असणं
 वा० देइ देतं वा सा० '२३०' १४११ जे भिक्खू पञ्चिमाओ महण्णवाओ महानईओ उद्धिद्धाओ गणियाओ वंजियाओ अन्तो मासस्स
 दुक्खुत्तो वा तिक्खुत्तो वा उत्तरइ वा संतरइ वा उत्तरन्तं वा संतरन्तं वा साइज्जइ, तंजहा-गंगा जउणा सरऊ एरावई मही '२७८'
 तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारदठणं उग्घाइयं १४२॥ बारसमो उद्देसओ १२॥

जे भिक्खू अणन्तरहियाए पुढवीए ठाणं वा सेज्जं वा णिसीहियं वा चेएइ चयंतं वा सा० जाव मक्कडासंताणगंसि १-८१०
 थूणंसि वा गिहेलुयंसि वा उसुयालंसि वा कामजालंसि वा ०११० कुलियंसि वा भित्तिसि वा सिलंसि वा लेलुयंसि वा
 अन्तलिक्खजायंसि वा ०११०१० खंधंसि वा फलहंसि वा मज्झसि वा मण्डवंसि वा मालंसि वा पासायंसि वा दुब्भद्धे दुण्णिक्खित्ते
 अनिकम्पे चलाचले ० '२२' ११११ जे भिक्खू अन्नउत्थिय वा गारत्थियं वा सिप्यं वा सिलोगं वा अट्ठापयं वा कक्कडगं वा वुग्गहं

वा सलाहं (गं) वा सलाहकढहत्थयं वा सिक्खावेइ सिक्खावेतं वा सा० १२१० आगाढं वयइ वयंतं वा सा०, फरुसं, आगाढफरुसं,
 अन्नयरीए अच्चासायणाए अच्चासाएइ अच्चा० सा० ' ३१ ' १३-१६। जे भिक्खू अन्न उत्थियाण वा गारत्थियाण वा कोउगकम्मं
 करेइ करंतं वा सा० १७१० भूइकम्मं ० १८१० पसिणं कहेइ ० १९१ पसिणापसिणं ० २०१० तीयं निमित्तं ० २११० लक्खणं ० २२१०
 सुमिणं ० २३१० विज्जं पउंजइ पउंजंतं वा सा० ' ५० ' २४। एवं मन्तं २५। जोगं २६१० नट्टाणं मूढाणं विप्परियासियाणं मग्गं
 वा पवेएइ संधिं वा प० मग्गेण वा संधिं प० संधीओ वा मग्गं प० पवेएंतं वा सा० २७१० धाउं पवेएइ पवेएंतं वा सा० २८१०
 निहिं ० ' ६२ ' २९। जे भिक्खू मत्तए अप्पाणं देहइ देहंतं वा सा० ३०१० अद्दाए ० ३११ एवं असीए ३२। मणिए ३३।
 उड्डपाणे ३४। तेल्ले ३५। फा(पा) णिए ३६। वसाए ' ७३ ' ३७१० वमणं पडिकम्मं करेइ करंतं वा सा० ३८१० विरेयणं ० ३९१०
 वमणविरेयणं ० ४०१० अरोगियं ० ' ८४ ' ४११० पासत्थं वंदइ वंदंतं वा सा० पसंसइ पसंसंतं वा सा ' ११९ ' ४२-४३। एवं ओसन्नं
 ४४-४५। कुसीलं ४६-४७। नितियं ४८-४९। संसत्तं ५०-५१। काहियं ५२-५३। पासणियं ५४-५५। मामग्गं ५६-
 ५७। संपसारग्गं ' ११९ ' ५८-५९१० घाइपिंडं भुंजइ भुंजंतं वा सा० ६०। एवं दूइ ० ६१। निमित्तं ० ६२। आजीवियं ० ६३।
 वणीमगपि ० ६४। तिगिच्छा ० ६५। कोहं ० ६६। माणं ० ६७। माया ० ६८। लोभं ० ६९। विज्जा ० ७०। मन्तं ० ७१। जोगं ० ७२।
 चुण्णं ० ७३१० अन्तद्धाणं ' २१६ ' तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्टाणं उग्घाइयं ७४॥ तेरसमो उद्देसओ १३॥

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

२९

पू. सागरजी म. संशोधित

जे भिक्खू पडिग्गहं किणइ किणावेइ कीयं आहट्टु देजमाणं पडिग्गाहेइ पडि० सा० ११० पामिच्चेइ पामिच्चावेइ पामिच्चियं० १२० परियट्ठेइ परियट्ठावेइ परियट्ठियं० १३० अच्चेज्जं अनिसिट्ठं अभिहडं '५१' १४१ जे भिक्खू अइरेगं पडिग्गहं गणिं उद्दिसिय गणिं समुद्दिसिय तं गणिं अणापुच्छिय अणामन्तिय अन्नमन्नस्स वियरइ वियरंतं वा सा० १५० खुड्डगस्स वा खुड्डियाए वा थेरगस्स वा थेरियाए वा अहत्थच्छिन्नस्स अपायच्छिन्नस्स अनासच्छिन्नस्स अकण्ण च्छिन्नस्स अणोद्वच्छिन्नस्स सक्कस्स देइ देतं वा सा० १६० खुड्डगस्स वा जाव थेरियाए वा हत्थच्छिन्नस्स० ओद्वच्छिन्नस्स अक्कस्स न देइ न देतं वा सा० '१५३' १७१ जे भिक्खू पडिग्गहं अणलं अथिरं अधुवं अधारणिज्जं धरेइ धरेतं वा सा० १८० अलं थिरं धुवं धारणिज्जं न धरेइ न धरेतं वा सा० '१५९' १९१ जे भिक्खू वण्णमन्तं पडिग्गहं विवण्णं करेइ करेतं वा सा० १९० विवण्णं पडिग्गहं वण्णमन्तं० १९१ जे भिक्खू 'नो नवए मे पडिग्गहे लद्धे' इतिकट्टु तेल्लेण वा घएण वा नवणीएण वा वसाए वा मक्खेज्ज वा भिलिंगेज्ज वा मक्खंतं वा भिलिंगंतं वा सा० १२० लोद्धेण वा कक्केण वा चुण्णेण वा वण्णेण वा उल्लोलेज्ज वा उव्वले(ट्टे)ज्ज वा उल्लोलंतं वा उव्वलं(ट्टं)तं वा सा० १३० सीओदगवियडेण वा जाव उसिणोदगवियडेण वा उच्छोलेज्ज वा पधोएज्ज वा० १४० बहुदेवसिएण तेल्लेण वा० लोद्धेण वा० सीओदगवियडेण जाव सा० १५-१७१ जे णवए मे पडिग्गहे इतिकट्टु एवं दो गमा भाणियव्वा॥ जे० सुब्भिगंधे पडिग्गहे लद्धे इतिकट्टु० बहुदेवसिएण सीओदगवियडेण वा जाव सा० १८-२३१ जे नो नवए

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३०

पू. सागरजी म. संशोधित

सुब्भिंगंधेणवि दो चेव गमा॥ जे दुब्भिंगंधे पडिग्गहगे लद्धेत्ति० दुब्भिंगंधेण दो चेव गमा णेयव्वा' १७४' १२४-२९१ जे भिक्खू
 अणन्तरहियाए पुढवीए जाव जीवपतिट्ठिते सअंडे जाव ससंकमणांसि चलाचले सपडिग्गहगं आयावेज्ज वा पयावेज्ज वा आया०
 पयावंतं वा सा० १३०-४०१ एवं जे० कुलियंसि वा जाव लेलुयंसि वा सपडिग्गहगं आया० पया० साइ० १४११ जे० खंधंसि
 जाव पासायंसि वा अन्नयरंसि वा अंतरिक्खजायंसि सपडि० ' १७९' १४२१० पडिग्गहाओ पुढवीकायं आउकायं तेउकायं नीहरइ
 नीहरावेइ नीहरियं आहट्टु देज्जमाणं पडिग्गाहेइ पडिग्गाहंतं वा सा० १४३१० कंदाणि वा मूलाणि वा पत्ताणि वा पुष्पाणि वा
 फलाणि वा बीयाणि वा० १४४१ ओसहिबीयाइ० १४५१० तसपाणजायं० ' १९५' १४६१ जे भिक्खू पडिग्गहगं णिक्कोरेइ णिक्कोरावेइ
 णिक्कोरियं आहट्टु देज्जमाणं पडिग्गाहेइ पडिग्गाहंतं वा सा० ' २००' १४७१ जे भिक्खू नायगं वा अनायगं वा उवासगं वा अणुवासगं
 वा गामन्तरंसि वा गामपहन्तरंसि वा पडिग्गहगं ओभासिय २३ जायइ जायंतं वा सा० १४८१० अणुवासगं वा परिसामज्झाओ
 उट्ठवेत्ता० ' २१३' १४९१ जे भिक्खू पडिग्गहगनीसाए उडुबद्धं वसइ वसंतं वा सा० १५०१० वासावासं० ' २१७' तं सेवमाणे आवज्जइ
 चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं उग्घाइयं १५१॥ चउद्दसमो उद्देसओ १४॥

जे भिक्खू भिक्खूणं आगाढं वयइ वयंतं वा सा० १११ एवं फरुसं० १२१ आगाढफरुसं० १३१० अन्नयरीए अच्चासायणाए
 अच्चासाएइ ' २' १४१ जे भिक्खू सचित्तं अम्बं भुज्जइ भुजंतं वा सा० १५१ विडसइ विडसंतं वा सा० १६१ सचित्तं अम्बं वा अम्बपेसिं

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३१

पू. सागरजी म. संशोधित

वा अम्बभित्तं वा अम्बसालगं वा अम्बडालगं वा अम्बचोयगं वा भुञ्जइ भुञ्जंतं वा सा० ७१० विडसइ विडसंतं वा सा० ८१०
 सचित्तपइद्वियं अम्बं भुञ्जइ०, एवं सचित्तपतिद्विएणवि चत्तारि आलावगा णेयव्वा' २५८' १९-१२१ जे भिक्खू अन्नउत्थिएण वा
 गारत्थिएण वा अप्पणो पाए आमज्जावेज्ज वा पमज्जावेज्ज वा आ० ५० सा०, एवं तइयउद्देसगमओ णेयव्वा जाव सीसदुवारियं,
 जे गामाणुगामं दुइज्जमाणे अन्नउत्थिएण वा गारत्थिएण वा अप्पणो सीसदुवारियं कारवेइ कार० सा० १३-६५१ जे भिक्खू
 आगन्तारेसु वा जाव महागिहंसि वा उच्चारपासवणं परिद्वेइ परिद्वंतं वा सा० '२६८' ६६-७४१ जे भिक्खू अन्नउत्थियस्स
 वा गारत्थियस्स वा असणं वा० देइ देतं वा सा० ७५१ पडिच्छइ पडिच्छंतं वा सा० ७६१ वत्थं वा पडिग्गहं वा कंबलं वा
 पायपुच्छणं वा देइ देतं वा सा० ७७१० पडिच्छइ पडिच्छंतं वा सा० ७८१ जे भिक्खू पासत्थस्स असणं वा० देइ देतं वा सा०
 पडिच्छति पडि० सा०, वत्थं वा जाव पायपुच्छणं वा देतिदेतं वा सा० वत्थं० वा पडिच्छइ ५० सा० ७९-८२१ एवं ओसन्नस्स ८३-
 ८६१ कुसीलस्स ८७-९०१ नितियस्स ९१-९४१ संसत्तस्स '३०४' ९५-९८१ जे भिक्खू जायणावत्थं वा निमन्तणावत्थं वा
 अजाणिय अपुच्छिय अगवेसिय पडिग्गाहेइ पडिग्गाहेनं वा साइज्जइ, से य वत्थे चउणहं अन्नयरे सिया तंजहा निच्चनियंसणिए
 मज्जणिए छणुस्सविए रायदुवारिए '३९४' ९९१ जे भिक्खू विभूसापडियाए अप्पणो पाए आमज्जेज्ज वा पमज्जेज्ज वा आ०
 ५० साति०, एवं तइयउद्देसगमेण जाव जे गामाणुगामं दूइज्जमाणे विभूसापडियाए अप्पणो पाए आमज्जेज्ज वा पमज्जेज्ज वा०

सा० ११००-१५२१० वत्थं वा पडिग्गहं वा कम्बलं वा पायपुञ्छणं वा अन्नयरं वा उवगरणजायं धरेइ धरंतं वा सा० ११५३१०
धोवइ धोवंतं वा सा० '३९८' तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं उग्घाइयं ११५४॥ पण्णरम्मो उद्देसओ १५॥

जे भिक्खू सागारियं सेज्जं उवागच्छइ उ० सा० '१३३' ११ १० सउदगं सेज्जं अणुपविसइ अणुपदित्तं वा सा० '२५६' १२ १०
सागणियं से० '२९३' १३ १० सचित्तं उच्छुं भुंजइ एवं पन्नरसमे उद्देसे अंबस्स जहा गमो सो चेव इहंपि णेयव्वो १४ १ विडसइ०
१५ १० सचित्तं अन्तरुच्छुयं वा उच्छुखंडियं वा उच्छुचोयगं वा उच्छुमेरगं वा उच्छुसालगं वा उच्छुडालगं वा भुंजइ० १६ १० विडसइ०
१७ १० सचित्तपइट्ठियं उच्छुं भुंजइ०, विडसइ०, अन्तरुच्छुयं '२९६' १८-११ १० आरण्णगाणं वणंवयाणं अडवीजत्तासंपट्ठियाणं
असणं वा० पडिगाहेइ पडि० सा० '३०३' ११२ १० वुसराइयं अवुसराइयं वयइ वयंतं वा सा० ११३ १० अवुस० वुस० '४७७'
१ १४ १० वुसराइयाओ गणाओ अवुसराइयं गणं संकमइ संकमंतं वा सा० ११५ १० वुग्गहवक्कंताणं असणं वा० देइ देतं वा सा०
११६ १० पडिच्छइ पडिच्छंतं वा सा० ११७ १० एवं वत्थं वा पडिग्गहं वा कम्बलं वा पायपुञ्छणं वा देइ देतं वा सा० ११८ १०
पडिच्छइ पडि० सा० ११९ १० एवं वसहिवि दोहिं गमएहिं, देइ० १ २० १ पडिच्छइ० १ २१ १० अणुपविसइ० १ २२ १० सज्झायं
देइ देतं वा सा० १२३ १० सज्झायं पडिच्छइ पडि० सा० '४९६' १ २४ १० विहं (अडविं) अणेगाहगमणिज्जं अभिसंधारेइ अभि०
सा० '५८४' १ २५ १० विरूवरूवाइं दस्सुगाययणाइं अणारियाइं मिलक्खूइं पच्चन्तियाइं सति लाढे विहाराए संथरमाणेसु

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३३

पू. सागरजी म. संशोधित

संथारणिजेसु जणवएसु विहारपडियाए अभि० '६१६' । २६।० दुगुञ्छियकुलेसु अस्सणं वा० पडिगाहेइ पडिगाहंतं वा सा० । २७।० वत्थं वा पडिगहं वा कम्बलं वा पायपुञ्छणं वा० । २८।० वसहिं० । २९।० सज्झायं उद्दिसइ उद्दिसंतं वा सा० । ३०।० वाएइ वा० वा सा० । ३१।० पडिच्छइ पडि० वा सा० । ३२।० असणं वा० पुढवीए निक्खिक्खवइ नि० वा सा० । ३३।० संथारए० । ३४।० वेहासे० '६२८' । ३५।० अन्नउत्थीहिं वा गारत्थीहिं वा सद्धिं भुंजइ भुंजंतं वा सा० । ३६।० आवेढियपरिवेढिए भुंजइ भु० वा सा० '६३८' । ३७।० आयरियउवज्झायाणं सेज्जासंथारगं पाएणं संघट्टेत्ता हत्थेण अणणुन्नवेत्ता धारयमाणे गच्छइ गच्छंतं वा सा० '६४२' । ३८।० पमाणाइरित्तं वा गणणाइरित्तं वा उवहिं धरेइ धरंतं वा सा० '७४७' । ३९।० अनन्तरहियाए पुढवीए चलाचले उच्चारपासवणं परिट्टवेइ परिट्टवंतं वा सा० (जाव खंधंसि०) '७४९' तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं उग्घाइयं । ४०-५० ॥ सोलसमो उद्देसओ १६ ॥

जे भिक्खू कोऊहल्लपडियाए अन्नयरं तसपाणजायं तणपासएण वा जाव सुत्तपासएण वा बंधइ बंधंतं वा सा० । १।० बद्धेल्लगं वा मुयइ मुयंतं वा सा० । २।० तणमालियं वा जाव हरियमालियं वा पिणद्धइ० करेइ करंतं वा सा० धरेइ ध० वा० '८' । ३-५।० अयलोहाणि वा जाव सुवण्णलोहाणि वा करेइ करंतं वा सा० धरेइ धरंतं वा सा० परिभुज्जइ ५० सा० '१०' । ६-८।० हाराणि वा जाव सुवण्णसुत्ताणि वा क० घ० परिभुज्जइ ५० सा० '११' । ९-११।० आइणाणि वा जाव

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३४

पू. सागरजी म. संशोधित

आभरणविचिताणि वा करेइ करेतं वा सा० धरेइ ध० सा० परिभुंजइ प० सा० '१४' ११२-१४१ जा निगन्थी निगन्थस्स पाए
 अन्नउत्थिएण वा गारत्थिएण वा आमज्जावेज्ज वा एवं ततिओहेसगमेण णेयव्वं जाव जा निगन्थी निगन्थस्स गामाणुगामं
 दुइज्जमाणम्स अन्न० गार० सीसदुवारियं कारवेइ० १ १५-६७ १ जे निगन्थे निगन्थीए पाए अन्नउत्थिणीए वा गारत्थिणीए वा
 आमज्जिज्ज वा जाव सा० एवं मग्गिल्लगमयसरिसं णेयव्वं जाव निगन्थीए गामाणुगामं दूइज्जमाणीए अन्न० गा० सीसदुवारियं
 कारवेइ० '२८' १६८-१२०१ जे निगन्थे निगन्थस्स सरिसगस्स सन्ते ओवासे अन्ते ओवासं न देइ न देंतं वा सा० ११२११
 जा निगन्थीए सरिसियाए जाव साइज्जइ '४६' ११२२१ जे भिक्खू मालाहडं असणं वा० देज्जमाणं पडिग्गाहेइ० १ १२३१०
 कोट्ठाउत्तं असणं वा० उक्कुज्जिय निकुज्जिय० १ १२४१० मट्ठिओलित्तं असणं वा० उब्भिदिय निब्भिदिय० '५५' १ १२५१ जे
 भिक्खू असणं वा० अन्नयरं पुढवीपइट्ठियं पडिग्गाहेइ० १ १२६१ एवं आउप० १ १२७१ तेउप० १ १२८१ वणस्सइकायप० '६२'
 १ १२९१ जे भिक्खू अच्चुसिणं असणं वा० सुप्पेण वा विहुणेण वा तालियण्टेण वा पत्तेण वा पत्तभङ्गेण वा साहाए वा साहाभङ्गेण
 वा पेहूणेण वा पेहूणहत्थेण वा चेलेण वा चेलकण्णेण वा हत्थेण वा मुहेण वा फुभित्ता वा वीइत्ता वा आहट्टु देज्जमाणं
 पडिग्गाहेइ प० सा० ११३०१० असणं वा० उसिणुसिणं पडिग्गाहेइ प० सा० १ १३११० उस्सेयणं वा संसेयणं वा चाउलोदगं
 वा वारो दगं वा तिलोदगं वा तुसोदगं वा जवोदगं वा भुसोदगं वा आयामं वा सोवीरं वा अम्बकज्जियं वा शुद्धविडं वा अहुणाधोयं

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३५

पू. सागरजी म. संशोधित

अणंबिलं अपरिणयं अवक्कन्तजीवं अविद्धत्थं पडिग्गाहेइ प० सा० '७४' १ १३२१० अप्पणो आयरियत्ताए लक्खणाइं वागरेइ वागरंतं वा सा० '८४' १ १३३१० गाएज्ज वा वाएज्ज वा नच्चेज्ज वा अभिणएज्ज वा हयहेसियं हत्थिगुलगुलाइयं उक्कुट्टसीहनायं वा करेइ करंतं वा सा० १ १३४१० भेरीसद्दाणि वा पडह० वा मुख० वा मुइंग० वा एवं नंदि० वा झल्लरि० वा वल्लरि वा डमरुग० वा मड्डय० वा सददुय० वा पएस० वा गोलुइ० वा अन्नयराणि वा तहप्पगाराणि वितयाणि सद्दाणि कण्णसोयपडियाए अभिसंधारेइ अ० सा० बारसमउद्देसगमेण णेयव्वं १ १३५१० वीणासद्दाणि वा विपञ्चि० वा तूण० वा वव्वीसग० वा वीणाइय० तुंबवीणा० वा झो (पों) डय० वा ढंकुणस० वा अन्नयराणि वा तहप्पगाराणि वितयाणि सद्दाणि० १ १३६१० तालसद्दाणि वा कंसताल० वा लत्तिय० वा गोहिय० वा मकरिय० वा कच्छभि० वा महइ० वा सणालिया० वा वालिया० वा अन्नयराणि वा तहप्पगाराणि झुसिराणि० १ १३७१ संखसद्दाणि वा वंस० वा वेणु० वा खरमुहि० वा परिलि० वा वेच्चा० वा अन्नयराणि वा तहप्पगाराणि झुसिराणि० '९३' १ १३८१० वप्पाणि वा फलिहाणि वा जाव इह (पर) लोइएसु वा सहेसु जाव अज्झोववज्जेमाणं वा सा० '९४' तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं उग्घाइयं १ १३९-१५१॥ सत्तरसमो उद्देसओ १७॥

जे भिक्खू अणट्ठाए नावं दुरुहइ दुरु० सा० १ ११ नावं किणइ किण्णावेइ कीयमाहट्टु दिज्जमाणं दुरुहइ दुरुहंतं वा सा० एवं जो चोदसमे उद्देसे परिग्गहगमो सो णेयव्वो जाव अच्छेज्जं, णवरं दुरुहतित्ति भाणियव्वं १२-५१० थलाओ नावं जले ओकसावेइ

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३६

पू. सागरजी म. संशोधित

ओ० सा० १६० जलाओ नावं थले उक्सावेइ उक्क० सा० १७० पुण्णं नावं उस्सिञ्चइ उ० सा० १८१ सन्नं नावं उप्पिलावेइ
 उप्पि० सा० १९० पडिणावियं कट्टु नावाए दुरुहइ दु० सा० १९० उड्डगामिणिं वा नावं अहोगामिणिं वा नावं दुरुहइ दु०
 सा० १९१० जोयणवेलागामिणिं वा अब्बजोयणवेलागा० वा नावं दु० दु० सा० १९२० नावं आकसावेइ ओकसावेइ खेवावेइ
 रज्जुणा वा कड्डइ० १३० नावं आलित्तएण वा पप्फिडएण वा वंसेण वा वलेण वा वाहेइ वा० सा० १९४१ नावाओ उदगं
 भायणेण वा पडिग्गहेण वा मत्तेण वा नावाउस्सिञ्चणेण वा उस्सिञ्चइ उ० सा० १९५० नावं उत्तिंगेण उदगं आसवमाणिं उवरूवरिं
 कज्जलमाणिं पेहाय हत्थेण वा पाएण वा आसत्थपत्तेण वा कुसपत्तेण वा मट्टियाए वा चेलकण्णेण वा पडिपीहेइ प० सा०
 १९६० नावागओ तावागयस्स असणं वा० पडिगाहेइ प० सा० '३०' एतेण गमेण णावागओ जलगतस्स णावागतो पंकगयस्स
 णावागतो थलगतस्स, एवं जलगएणवि चत्तारि पंकगएणवि चत्तारि थलगएणवि चत्तारि गमा णेयव्वा १९-३२० वत्थं किणइ
 किणावेइ कीयमाहट्टु दिज्जमाणं पडिगाहइ प० सा०, एवं चोदसमे उद्देसे पडिग्गहए जो गमो भणिओ सो चेव इहंपि वत्थेण
 णेयव्वो जाव वासावासं संवसइ संव० सा० नवरं णिक्कोरणं नत्थि '३१' तं सेवमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं
 उग्घाइयं १३-८८॥ अट्ठादसमो उद्देसओ १८॥

जे भिक्खू वियडं किणइ किणावेइ कीयं आहट्टु देज्जमाणं पडिगाहेइ प० सा० १९१ एवं पाभिच्चेति पाभिच्चावेति

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३७

पू. सागरजी म. संशोधित

पामिच्चियमिति०।२। परियट्टति परियट्टावेति परियट्टियमिति०।३।० अच्छेज्जं अनिसट्ठं अभिहडं०।४। जे भिक्खू गिलाणस्सऽट्ठाए
 परं तिण्हं वियडदत्तीणं पडिग्गाहेइ प० सा०।५।० वियडं गहाय गामाणुगामं दूज्जइ दू० सा०।६।० वियडं गालेइ गालावेइ
 गालियं०'२६'।७।० चउहिं संझाहिं सज्झायं करेइ करेतं वा सा० तं०-पुच्चाए संजाए पच्छिमाए संजाए अवर(मज्झ)ण्हे
 अडढरत्ते।८।० कालियसुयस्स परं तिण्हं पुच्छाणं पुच्छइ पु० सा०।९। दिट्ठिवायस्स परं सत्तण्हं पुच्छाणं पुच्छइ पु०
 सा०'३६'।१०।० चउसु महामहेसु सज्झायं करेइ करेतं वा सा० तं इन्दमहे खंदमहे जक्खमहे भूयमहे।११। चउसु महापाडिवाएसु
 सज्झायं करेइ करेतं वा सा० तं०-सुगिम्हियापाडिवए आसाढीपा० भद्वय (इन्दमह) पा० कत्तियपा०।१२। पोरिसिं सज्झायं
 उवाइणावेइ उवा० सा०।१३।० चाउक्कालं सज्झायं न करेइ नक० सा० '४६'।१४।० असज्झाइए सज्झायं करेइ क०
 सा०।१५।० अप्पणो असज्झाइए सज्झायं करेइ क० सा० '१५२'।१६।० हेट्ठिल्लाइं समोसरणाइं अवाएत्ता उवरिल्लाइं समोसरणाइं
 वा० वा० वा सा०।१७।० नव बंभचेराइं अवाएत्ता उवरिमसुयं वाएइ वा वा० सा० '१६९'।१८।० अवत्तं वाएइ वा० सा०
 ।१९।० वत्तं न वाएइ न वा० सा०।२०।० अपत्तं वाएइ वा० सा०।२१।० पत्तं न वाएइ नवा० सा०'२१५'।२२। दोण्हं पि सरिसगाणं
 एक्कं संचिक्खावेइ एक्कं न संचिक्खावेइ एक्कं वाएइ एक्कं न वाएइ नवा० सा० '२२१'।२३।० आयरियउवज्झाएहिं अविदिन्नं
 गिरं आइयइ आइ० सा०।२४।० अन्नउत्थियं वा गारत्थियं वा वाएइ वा० वा सा०।२५।० पडिच्छइ प० सा०।२६।० एवं

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

३८

पू. सागरजी म. संशोधित

પ્રસાદી ૧૭-૨૮ ૧ ઓસત્રી ૨૧-૩૦ ૧ કુસીલ ૩૧-૩૨ ૧ નિતિય ૩૩-૩૪ ૧ સંસત્ત '૨૪૩' તં સેવમાણે આવજ્ઞા ચાઉમ્માસિયં
પરિહારદ્વાણં ઝઘાઙ્ગયં ૩૫-૩૬ ૧ ૧ ગુણવીસદ્ધમો ડહેસઓ ૧૧ ૧

જે ધિવ્વૂ માસિયં પરિહારદ્વાણં પડિસેવિત્તા આલોએજ્ઞા અપલિંચિયં આલોએમાણસ્સ માસિયં પલિંચિયં આલોએમાણસ્સ
દોમાસિયં, એવં વવહારપદમુદેસગમો ણેયવ્વો જાવ દસ ગમા સમત્તા એગત્તસો બહુત્તસોવિ જાવ સવ્વમેવં સકયં એગઓ સાહણિત્તા
જાએ ય પદ્ધવણાએ પદ્ધવિએ નિવ્વિસમાણાએ પડિસેવિજ્ઞા સાવિ કસિણા તત્થેવ આરુહેયવ્વા સિયા '૩૦૧' ૧૧-૨૨ ૧૦ છમ્માસિયં
પરિહારદ્વાણં પદ્ધવિએ અણગારે અંતરા દોમાસિયં પરિહારદ્વાણં પડિસેવિત્તા આલોએજ્ઞા અહાવરા વીસદ્ધરાઙ્ગયા આરોવણા આઙ્ગમજ્ઞાવસાણે
સઅદ્ધં સહેડં સકારણં અહીણમદ્ધરિત્તં તેણ પરં સવીસદ્ધરાઙ્ગયા દો માસા ૧૨૩ ૧૦ પચ્ચમાસિયં ૦ એવં ચાઉમ્માસિયં ૦ એવં તેમાસિયં ૦
૧૧ એવં દોમાસિયં ૦ માસિયાવિ ૦ જાવ સવીસદ્ધરાઙ્ગયા દો માસા ૧૨૪-૨૮ ૧૦ સવીસદ્ધરાઙ્ગયં દોમાસિયં પરિહારદ્વાણં પદ્ધવિએ અણગારે ૦
તેણ પરં દસરાયા તિણ્ણ માસા ૧૨૧ ૧૦ સદસરાયતેમાસિયં પરિહારદ્વાણં જાવ તેણ પરં ચત્તારિ માસા ૧૩૦ ૧૦ ચાઉમ્માસિયં પરિહારદ્વાણં
જાવ તેણ પરં સવીસદ્ધરાઙ્ગયા ચત્તારિ માસા ૧૩૧ ૧૦ સવીસદ્ધરાઙ્ગયં ચાઉમ્માસિયં પરિહારદ્વાણં જાવ તેણ પરં સદસરાયા પચ્ચ માસા ૧૩૨ ૧૦
સદસરાયં પચ્ચમાસિયં પરિહારદ્વાણં જાવ તેણ પરં છમ્માસા ૧૩૩ ૧૦ છમ્માસિયં પરિહારદ્વાણં પદ્ધવિએ અણગારે અન્તરા માસિયં પરિહારદ્વાણં
પડિસેવિત્તા આલોએજ્ઞા અહાવરા પક્કિયયા આરોવણા આઙ્ગમજ્ઞાવસાણે સઅદ્ધં સહેડં સકારણં અહીણમદ્ધરિત્તં તેણ પરં દિવડ્ઢો

॥ શ્રી નિશીથસૂત્રં ॥

૩૧

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

मासो॥३४॥० एवं पञ्चमासियं चाउम्मासियं तेमासियं दोमासियं मासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० दिवड्ढो मासो॥३५-३९॥० दिवड्ढमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा मासियं० दो मासा॥४०॥ दोमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० अड्ढाइज्जा, एवं एत्तो पक्खे २ आरोवेयव्वो जाव छम्मासा पुण्णत्ति॥४१॥ (०दोमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए जाव तेण परं अड्ढाइज्जा मासा॥४१॥०) अड्ढाइज्जमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० तिण्णि मासा॥४२॥० तेमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० अब्हुट्टा मासा॥४३॥० अब्हुट्टमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० चत्तारि मासा॥४४॥० चाउम्मासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० अड्ढपञ्च मासा॥४५॥० अड्ढपञ्चमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० पञ्च मासा॥४६॥० पञ्चमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० अब्धुट्टा मासा॥४७॥० अब्धुट्टमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे० छम्मासा॥४८॥० दोमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा मासियं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा अहावरा पक्खिया आरोवणा जाव तेण परं अड्ढाइज्जा मासा॥४९॥ अड्ढाइज्जमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा दोमासियं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा अहावरा वीसइराइया आरोवणा० तेण परं सपञ्चराया तिण्णि मासा॥५०॥ सपञ्चरायं तेमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा मासियं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा अहावरा पक्खिया आरोवणा जाव तेण परं सवीसइराया तिण्णि मासा॥५१॥ सवीसइरायं तेमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा दोमासियं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा अहावरा वीसइराइया आरोवणा० तेण परं

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

४०

पू. सागरजी म. संशोधित

सदसराया चत्तारि मासा १५२। सदसरायं चाउम्मासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा मासियं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा अहावरा पक्खिया आरोवणा० तेण परं पञ्चूणा पञ्च मासा १५३। पञ्चूणं पञ्चमासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा दोमासियं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा अहावरा वीसइराइया आरोवणा० तेण परं अब्दछट्ठा मासा १५४। अब्दछट्ठं मासियं परिहारट्टाणं पट्टविए अणगारे अन्तरा मासियं परिहारट्टाणं पडिसेवित्ता आलोएज्जा अहावरा पक्खिया आरोवणा० तेण परं छम्मासा '३६९' १५५। उपसंहारः '४२५' ॥ ॥ इति श्रीनिशीथच्छेदसूत्रं सम्पत्तं ॥ प्रभु महावीरस्वामीनी पट्टपरंपरानुसार कोटीगण-वैरी शाखा-चान्द्रकुल प्रचंड प्रतिभा संपन्न, वादी विजेता परमोपास्य पू. मुनि श्री झवेरसागरजी म.सा. शिष्य बहुश्रुतोपासक, सैलाना नरेश प्रतिबोधक, देवसूर तपागच्छ, समाचारी संरक्षक, आगमोद्धारक पूज्यपाद आचार्यदेवेश श्री आनंदसागर सूरीश्वरजी महाराजा शिष्य प्रौढ प्रतापी-सिद्धचक्र आराधक समाज संस्थापक पूज्यपाद आचार्य श्री चन्द्रसागर सूरीश्वरजी म. सा. शिष्य चारित्र चूडामणी, हास्य विजेतामालवोद्धारक महोपाध्याय श्री धर्मसागरजी म.सा. शिष्य आगम विशारद, नमस्कार महामंत्र समाराधक पूज्यपाद पंन्यास प्रवर श्री अभयसागरजी म. सा. शिष्य शासन प्रभावक, नीडर वक्ता पू. आ. श्री अशोकसागर सूरिजी म.सा. शिष्य परमात्म भक्ति रसभूत पू. आ. श्री जिनचन्द्रसागर सू.म.सा. लघुगुरुभ्राता प्रवचन प्रभावक पू.आ. श्री हेमचन्द्रसागर म.सा. शिष्य पू. गणी श्री पूर्णचन्द्रसागरजी म.सा. आ आगमिक सूत्र अंगे सं. २०५८ / ५९/६० वर्ष दरभ्यान संपादन कार्य

॥ श्री निशीथसूत्रं ॥

४१

पू. सागरजी म. संशोधित

માટે મહેનત કરી પ્રકાશન દિને પૂ. સાગરજી મ. સંસ્થાપિત પ્રકાશન કાર્યવાહક જૈનાનંદ પુસ્તકાલય, સુરત દ્વારા પ્રકાશિત કરેલ છે...

॥ શ્રી નિશીથસૂત્ર ॥

૪૨

પૂ. સાગરજી મ. સંશોધિત

